

Panorama

GEÏLLUSTREERD - WEEKBLAD

PER KWARTAAL
26 NUMMERS f 1,30

UITGAVE A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ, LEIDEN - RED. EN ADM. DOEZASTRAAT 1, TEL. 1.

HET WELDADIGHEIDSTUINFEEST IN DEN HAAG

Mr. Van Leeuwen offert voor het goede doel

De Boerendans, gearrangeerd door Mejuffrouw Jacoba van der Pas

Prof. Romano in zijn tent

Lanceloet van Denemarken - Ed. Verkade

Sanderyn - Enny Vrede; Een Ridder - Schwab

Sanderyn - Enny Vrede

Angèle Sydow in een harer dansen.

(Foto's Conville en V. F. B.)

Op Zaterdagmiddag en -avond is er in den prachtige tuin achter de villa van Mevrouw de weduwe Taco Mesdag, aan den Scheveningschen weg te 's-Gravenhage een in alle opzichten schitterend geslaagd tuinfest gegeven ten bate van het Haagsche Steuncomité en van beeldende kunstenaars uit den Haag, die steun behoeven. „Die Haghespelers” vertoonden een openluchtspel: het abele spel van Lanceloet ende Sanderyn. Er werd gespeeld op het grasveld, waarachter struikgewas was aangebracht om het geluid zooveel mogelijk te weerkaatsen. Aan de andere zijde verhieven zich amphi-theaters-gewijze ongeveer 450 zetels, waarvan er bijna geen enkele onbezet bleef. Tegenwoordig waren o.a. Mr. Goeman Borgesius, voorz. der Tweede Kamer; Mr. Van Leeuwen, lid van den Raad van State en de heer Sirtema van Grovestins, grootmeester

van het Huis van H.M. de Koningin. De vertooning heeft geboeid en bekoord. Met fijn overleg was het „spel” eenvoudig, maar klaar geregeld. De schitterende beeldspraak tusschen den valk en den bloesem, het hoogtepunt van het stuk, werd zeer goed gezegd en kwam uitstekend tot haar recht. Een 60-tal, in zeer smaakvolle zomertoiletjes uitgedoste jongedames, hadden zich in dienst der liefdadigheid gesteld en verkochten bloemetjes, terwijl men in een geïmproviseerden vischvijver hengelen kon voor een goed doel. Voorts waren nog in een ander gebouwtje tentoongesteld een 50-tal prijzen, schilderijen door de vervaardigers afgestaan voor de verloting. Op een tweetal plaatsen deed een orkestje van amateurs zich hooren, terwijl de jonge dames handen te kort kwamen om de hongerige en dorstige gasten te spijzen en te laven.

UIT HET ZWARTE BOEK VAN 'N TELEGRAFIST

DOOR J. T. VAN LEIDEN

(Vervolg).

Om te beginnen moest ik de kieren van deuren en ramen met kleeren, dekens, met de Perzische tapijten die op den vloer lagen, dichtstoppen, opdat mijn gehamer zooveel mogelijk zou gesmoord worden. Op den tast opende ik de spiegeldeur van de kleerenkast, bedacht me toen weer. Stel, dat mijn pogingen gelukken, dat de deur week en ik veilig in 't vertrek daarnaast terechtkwam — zou men dan niet aan de verwarring van kleeren en dekens merken dat. Op dit oogenblik bewoog er iets in de kast, een krakend geluid deed zich hooren — ik stond onbeweeglijk, luisterde gespannen.

Er was iemand in de kast — dat leed geen twijfel; ik voelde het met meer zekerheid dan wanneer ik het gezien zou hebben. Nu ruischte er even iets, alsof een vrouwenrok bewoog, en in mijn kloppende, strakke ooren zwol dat kleine geluid aan als tot een windgolf.

„Ik wachtte, ademloos. Dat Andere en ik waren daar alleen in de kamer, in de zwarte duisternis, wetend elkaars aanwezigheid. Zwijgend daagden we elkaar uit tot een daad. En in dit oogenblik, misschien alleen door die tusschendeur gescheiden van Mary, die ik tot elken prijs bereiken wilde, voelde ik hoe begeerig ik aan het leven hechtte.

Als door de hulp van een zeszintuig wist ik de aanwezigheid van dat Andere, en mijn zenuwen waren zoo sterk gespannen — ik was nu eenmaal geen inbreker van beroep — dat ik bijna een meter achteruit sprong toen een ratelend geluid de stilte doorknarste. Het was een klokje op den schoorsteenmantel dat begon te slaan en bijna lachte ik om mijn schrik, ondertusschen het ding verwenschend dat zoo tergend luid en langzaam sloeg en me belette de nadering van het Andere te hooren. Want het naderde, het kwam uit de kast en naar mij toe, langzaam. . . .

Toen, met 'n ruk, greep ik naar mijn lucifers, voelde in plaats daarvan de revolver, die ik vergeten was, tusschen mijn vingers. En op 't zelfde oogenblik deed het Andere wat ik had willen doen: tegenover me brak een blauwgeel vlammetje de duisternis. Onmiddellijk legde ik juist boven het lichtje aan, een weinig naar rechts. Nu mocht komen wat wilde.

De lucifer brandde helderder, de vingers die de vlam beschutten gloeiden rose tevoorschijn.

En nu bloeide een gelaat op uit de duisternis, een vrouwengelaat onder een grooten, gevederden hoed.

Twee witte gezichten starden elkaar aan, met groote, holle oogen, waarin de waanzin loerde. . . .

De lucifer doofde en viel; duisternis en stilte wikkelden de Andere en mij als in een tastbare omhulling. Maar met een enkelen sprong was ik bij haar en greep haar handen en hijgde: „Mary. . . . !”

IV

„Stil!” fluisterde ze en legde de hand, die ik kuste, op mijn mond. „Spreek heel zacht! We zijn hier nog ruim een uur veilig, maar wees stil!”

Ze leidde me voorzichtig naar de deur, ontstak het electrisch licht. „Het kan geen gevaar — ik hoorde je de blinden sluiten.”

„Maar de buitendeur. . . .” waarschuwde ik.

„Die kan niemand anders openmaken dan hij. . .”
„Wie. . . ?”

„Hij — graaf Saninovitch; het is een slot dat hij zelf heeft laten aanbrengen. Hij is nu in de speelzaal; vóór elf uur komt hij nooit terug.”

„Maar wat beteekent dit alles, Mary? Wie is Saninovitch, wat ben jij zelf hier, in deze omgeving?”

Het gevoel van betrekkelijke veiligheid had ons een weinig tot kalmte gestemd, en, naast elkaar op de sofa zittend, konden we zelfs een oogenblik schertsen over onzen angst van daareven, onzen angst voor — elkaar! Maar Mary zag me en bezorgd, en haar handen voelden koud; ze trilde in mijn arm dien ik om haar heen had geslagen.

„Waarom schreef je me niet meer?” vroeg ik. „Ik wist niet, op 't laatst, of je nog leefde. . . . En hoe kom je hier, wat doe je hier in Monte Carlo, onder dien aangenomen naam? Vertel me alles. . . .”

„Luister: ik werd uit dat pension gezet, omdat ik

Ik deed verontwaardigd, zei dat ik geen aalmoes wou hebben, dat ik werken wilde, dat elk baantje aan 't gezantschap voldoende voor me was, zelfs dat van werkster. . . . Zijne Excellentie lachte, en hij scheen er schik in te hebben dat ik gemakkelijk sprak en niet dom bleek te zijn. Maar toch stuurde hij me naar den consul. Die wilde me afschepen met vijf pond, en een half uur later stond ik weer op de stoep van den gezant. Ik wachtte tot ik hem uit de cour zag komen en liep zonder aarzelen tegen hem aan, als bij ongeluk. Z'n wandelstok, dien hij onder den arm had terwijl hij zijn handschoenen aantrok, trof me vrij pijnlijk aan mijn wang, en hij was te veel gentleman om me niet aan te spreken en z'n leedwezen te betuigen. Nu kwam hij zoo gemakkelijk niet van me af. „De consul wil me een fooi geven, Excellentie,” zei ik verontwaardigd. „Kunt u me niet één, hoogstens twee weken iets te doen geven, totdat mijn man terug is? Ik kan machineschrijven, stenografeeren, uw telefooncentrale bedienen. . . .” Hij zag me een oogenblik glimlachend aan, zei toen: „ik bewonder uw vasthoudendheid — kom morgenochtend terug!”

„Nu had ik vasten grond onder de voeten. Hij zou me niet zoo gemakkelijk weer kwijtraken. En den volgenden morgen zat ik op 't kantoor van den tweeden secretaris, waar me de onnoozelste dingen werden opgedragen: opbergen van vijf jaar oude correspondentie, overschrijven van landbouwrapporten die niemand ooit lezen zou. Maar gedurende de vele uren dat de secretaris in 't kabinet van den gezant confereerde, maakte ik me den tijd met beter werk ten nutte; ik ben er de vrouw niet naar me lang met kleinigheden op te houden. Van een gebroken electrischen waaier die onder in 'n kast lag, nam ik tien meter draad, en 'n ongebruikten telefoonhoorn vond ik op 'n middag in de portiersloge. Na wat zoek in de donkere gang die naar de kamer van den gezant leidde, en na drie dagen voorzichtig werken, had ik bij stukjes en brokjes de particuliere leiding van Zijne Excellentie aan de mijne geschakeld. En toen gebeurden er groote dingen! De heele geschiedenis van graaf Saninovitch lijmde ik aaneen: de man is ingeheimen Franschen dienst; men zegt dat hij 't is die Kitchener's Afghanistansche grensplannen in handen wist te krijgen, en in verband stond met 't aftreden van Lord Curzon.

Verleden jaar Maart werd hij op Jamaica door de Britsche autoriteiten gearresteerd omdat hij de fortten van Port Royal fotografeerde; maar hij ontsnapte. En op 't oogenblik is hij in 't bezit van kaarten en plattegronden van ieder onderdeel van Gibraltar. Natuurlijk zoekt men hem en hoopt men die papieren uit zijn handen te krijgen. Ziedaar wat de telefoon me leerde. En toen ik genoeg wist, toen op 'n morgen een geheim politiemann van 't Engelsch Departement van Buitenlandsche Zaken telephonerde dat Saninovitch in Nizza gezien was — toen stapte ik regelrecht naar den gezant. Ik zei hem wat ik wist, maar weigerde te vertellen hoe ik eraan kwam. Dat gaf me prestige tegenover hem. Hij hield zich goed, maar ik kon zien dat hij paf was. En denzelfden avond zat ik op den trein, in een gereserveerden coupé, als Lady Chisselden, voor welke rol het gezantschap me de uitstekendste papieren had meegegeven, om nog niet te spreken van een ruimen credietbrief en een koffer vol modieuze toiletten, dien eigen middag in alle haast gekocht. Et voilà!”

Ik had in spanning geluisterd, maar toch zag ik bezorgd naar de klok: de tijd ging voorbij en het uur zou om zijn eer we 't wisten.

„Het hindert niet,” zei Mary kalm; „nog 'n half uur. . . . en in 't uiterste geval kom ik hier nog eens terug: ik heb den tijd. Het is me om die papieren te

H. W. Mesdag — Schemering.

Ter gelegenheid van het overlijden van den grooten Hollandschen zeeschilder Mesdag, reproduceeren wij hierboven een van zijn werken, overgenomen uit het indertijd bij A. W. Sijthoff's Uitgevers-Maatschappij te Leiden verschenen Mesdag-album. In Panorama no. 19 van den eersten Jaargang plaatsten wij een der laatst genomen portretten van den nu overleden schilder, over een volle pagina, terwijl wij nu op pagina 6 van dit nummer een goed gelijkend portret van hem brengen, uit den tijd waarin hij zeer op den voorgrond begon te treden.

niet betaalde; mijn piano-lessen wogen niet tegen de rekening op en mijn bonten mantel bleef achter. . . . Natuurlijk bekommerde niemand zich om je brieven, en zoo wist ik van jou evenmin iets. Wat ik nog had aan een of twee armbanden en 'n paar ringen, verkocht ik, totdat ik ten slotte op straat zwierf, opgepakt zou worden als er geen redding kwam. Ik begreep dat ik den een of anderen doortastenden maatregel moest nemen, niet zoeken en rondloopen, maar ergens 'n slag slaan. . . 'n Oogenblik dacht ik over 't Amerikaansch Gezantschap, maar daar zouden ze misschien te veel van me willen weten — en te weten komen — dus, zonder veel met mezelf te redeneeren, stapte ik de Engelsche Ambassade binnen. 't Kostte me heel wat leugens eer 't me gelukte eerst bij den secretaris, toen bij den gezant te worden toegelaten. Maar 't lukte, en ik liet me niet verdrijven, ofschoon de gezant me herhaaldelijk zei dat „gevallen” als ik bij den consul thuishoorde.

ONZE NIEUWE PREMIE.

HET GEDENKBOEK VAN DEN OORLOG VOOR DE JEUGD.

AAN DE JONGENS EN MEISJES DIE „PANORAMA” LEZEN.

Ziehier het tweede vel met plaatjes.

Nu zullen we u eens wat meer vertellen van het Album, waarnaar ge de vorige maal zoo nieuwsgierig waart.

In dit Album vindt ge voor elk plaatje een vaste plaats; ge moet de plaatjes netjes langs de randen uitknippen en ze dan op hun nummer plakken. De tekst van het Gedenkboek vertelt u van iedere afbeelding de beteekenis.

Hoe ge nu aan dit Album komen moet?

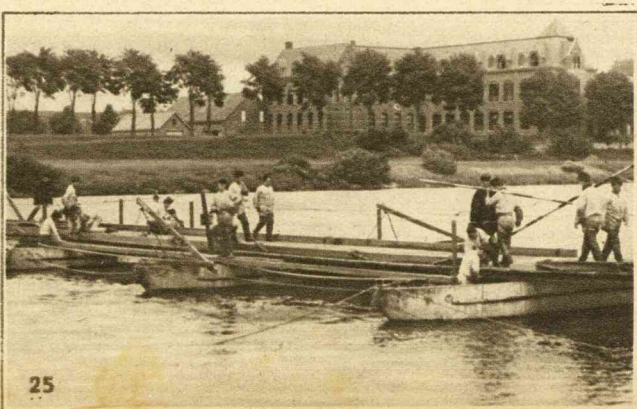
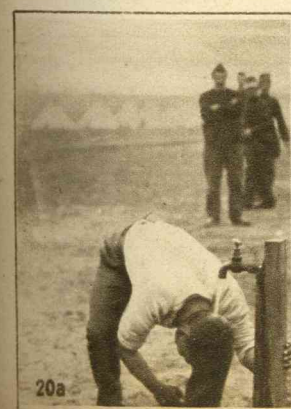
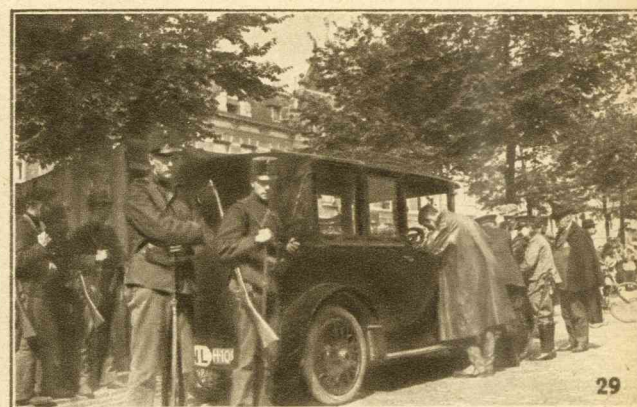
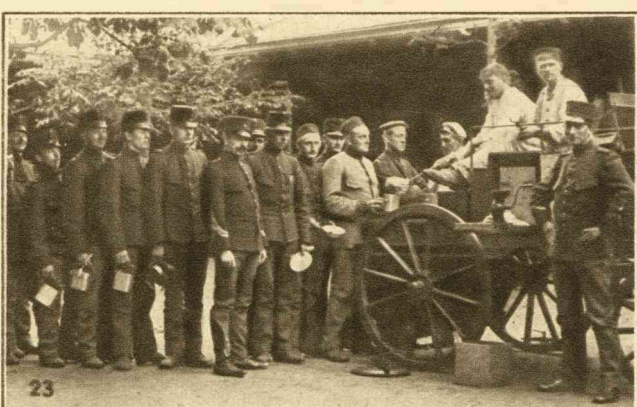
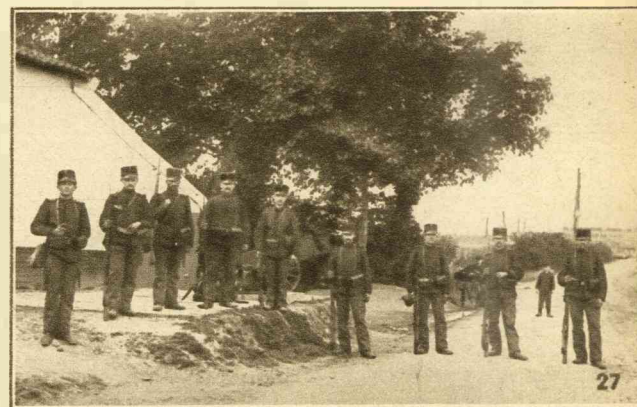
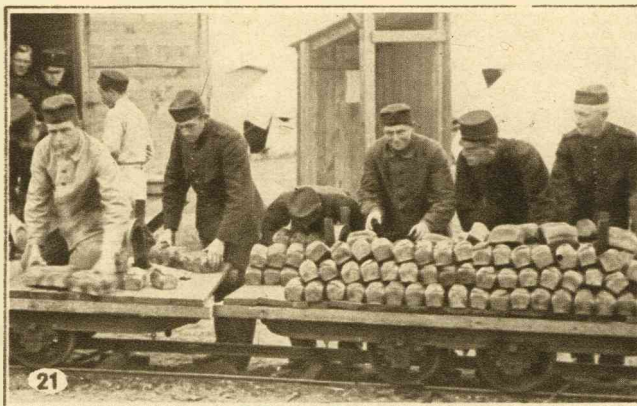
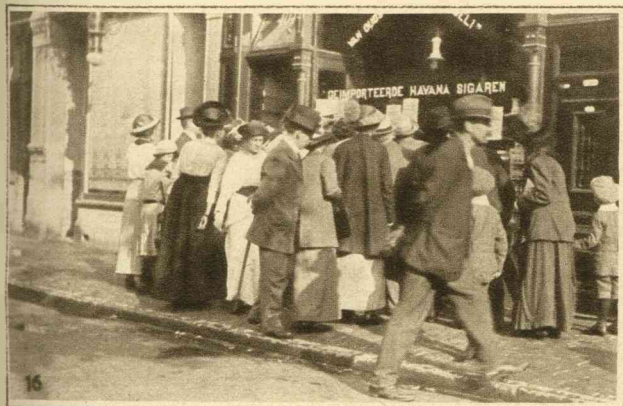
Ge hebt het ons slechts te bestellen onder toezending van **vijf-en-dertig cent**, een kleinigheid zooals ge zien zult, want het Album is heel wat meer waard. Maar ge krijgt het alleen voor dien lagen prijs als ge

abonné op „Panorama” zijt; de niet-geabonneerden moeten **zeventig cent** betalen en voor hen zijn slechts weinige exemplaren beschikbaar.

Van dat Album zult ge opkijken! Het is keurig uitgevoerd en verhaalt u in het kort de Geschiedenis van den Oorlog. Wanneer ge alle plaatjes bijeen hebt, vormt het Album een Gedenkboek dat de ouderen u benijden zullen.

We hopen dat de vakantie u mooi weer zal brengen; maar mocht er eens een regendag komen, dan geeft die u een goede gelegenheid om de prentjes te gaan inplakken.

Vraag dus ons „Gedenkboek voor de jeugd” als vakantie-cadeau!

doen, en ik weet al waar ze te vinden zijn. . . . Wanneer jij me niet had opgeschrikt juist toen ik er de hand naar uitstreckte, waren ze al in mijn bezit geweest."

Ze lachte, terwijl ze zich met een gewoonte-gebaar de haren van 't voorhoofd streek, maar ik zag hoe bleek haar gezicht was en hoe moe haar oogen stonden. Ach, we waren geen van beiden geboren voor het werk dat we deden, en toch dreef het lot ons tot avonturen. . .

Ik stond op. „Nu dan. . ."

Maar Mary hield me bij den arm. „Nog even. . . die tusschendeur is open: ik stak een ijzerdraad in 't slot, op 'n avond toen Saninovitch den sleutel omdraaide. Ieder oogenblik kunnen we naar mijn kamer ontsnappen.

Denk eens aan," ging ze bijna vrolijk voort; „als ik slaag, en daarna een brief naar Rome overbreng dien de gezant me meegaf, dan ligt er vijfhonderd pond voor ons klaar — tweeduizend vijfhonderd dollars!"

Ik greep haar hand. „Dat zou ons een kans geven!" En ik vertelde haar van mijn werk op het Amerikaansche jacht en hoe ik een rechter uit het Hoog Gerechtshof en een agent van 't Central Office in Chicago en twee Engelsche detectives over de Sheldon-waarden had hooren spreken.

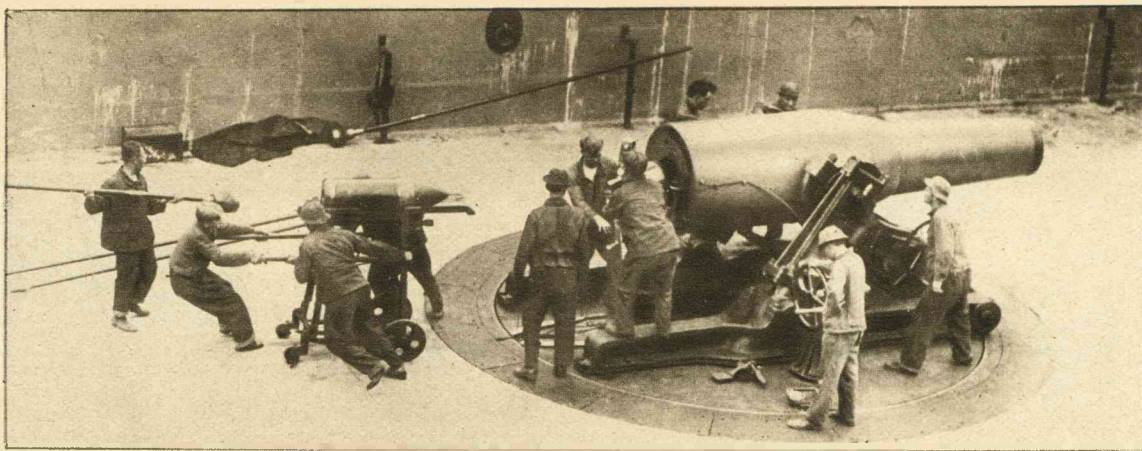
„Toen de politie in Hannock en Sheldon's speelclub een inval deed dien avond van onze vlucht, blijkt een van hen er met al de papieren vandoor te zijn gegaan, meerendeels gestolen chèques en verhandelbare waarden, die van betekenis zijn als bewijsmateriaal tegen den gokker. Op 'n handige manier wist die man er mee rond te trekken tot de politie niet zeker meer was van zijn spoor en ten slotte kwam hij er mee in New-York, waar een helper passage voor Napels had genomen op de Slavonia. En die eerste man is — Hannock!"

„Hannock!" riep Mary.

„Ja — hij was den invallers te vlug af. De helper is Morlay, z'n adviseur, een vroegere advocaat, die geschrapt werd na een onregelmatigheid in 'n proces. Morlay en z'n papieren worden Vrijdag in Genua verwacht. Ik hoorde 't een en ander op 't jacht, en — natuurlijk was dat iets voor mij, iets dat me misschien in staat zal stellen je voor goed voor avonturen als dit te bewaren. . . ."

„Hetzelfde wat ik dacht, toen ik dit begon," zei Mary. „Jou voor verdere avonturen bewaren. . . Maar ach — we zullen er wel altijd midden in zitten; we zijn ertoe voorbeschikt!"

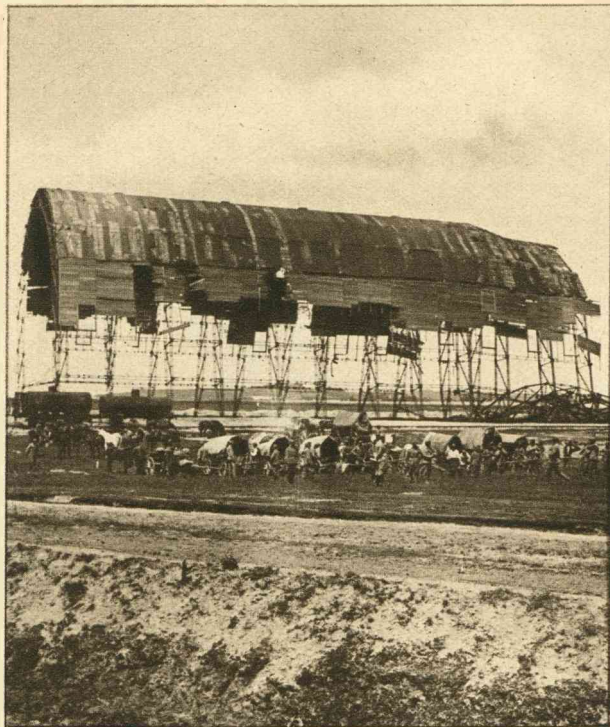
Ze stond op. En in hetzelfde oogenblik bleven we bewegingloos, staarden elkaar met strakke, groote oogen aan. Bij de tusschendeur had 'n krakend geluid weerklonken, alsof een grendel verschoven werd. Mary vloog erheen, draaide de kruk om. „Gesloten! Hoe is 't mogelijk! Zou Saninovitch. . . ." Ze luisterde een oogenblik aan het sleutelgat, ging toen naar de buitendeur, luisterde ook daar: „onmogelijk, hij kan niets weten — het moet een toeval zijn. . . ." Ze nam mijn handen, zag me wanhopig aan: „ach — wat heb ik nog veel te leeren, wat ben ik nog onbedreven in 't vak! Natuurlijk, het is eenvoudig 't kamermeisje dat in haar ijver de tusschendeur sluit, zooals ze 't de vensters doet. . . . Maar had ik dan ook gedacht hier zoo lang te blijven!" Ze zag naar de klok. „Nog een kwartier. . . Vlug! Hier onder in dezen kleinen koffer moeten ze zijn, de papieren. . . ." Haastig rukte ze aan den koffer, betastte dien aan alle kanten, klopte er tegen, onderwijl voortpratend: „ergens moet 'n veer zitten, die een verborgen schuiflade opent. . . . Ik heb Saninovitch de

NIEUWE STRIJDWERKTUIGEN VOOR EUROPA.

In Amerika vinden er nog steeds vele handen werk met het vervaardigen van ammunitie en nieuwe kanonnen, in hoofdzaak bestemd voor Engeland. Op bovenstaande foto zien wij een dezer stukken, waarmede proefgeschoten moet worden, van een lading voorzien.

papieren er uit zien nemen op 'n avond, want 't eerste wat ik deed, toen 't me gelukt was een kamer naast de zijne te krijgen, was 'n gaatje te boren in 't deurkozijn. O, ik heb er tijd en geduld aan besteed! Als je wist hoe diplomatiek ik 't aanlegde met hem in aanraking te komen. . . . De laatste dagen waren we voortdurend

NA DEN VAL VAN LEMBERG.

Een bij Lemberg door de Russen gebouwde loods voor luchtschepen werd door hen bij hun terugtocht weder vernietigd.

samen; ik reed in zijn automobiël, was de vermaarde Lady Chisselden. . . ." Ongeduldig keerde ze het koffertje om en om, drukte den vinger op elken spijker. „Gisteren- en eergisteravond waren we in de concertzaal; vanavond wendde ik hoofdpijn voor. . . . Daar! Ça y est!"

Ze uitte een kreet van blijdschap: de geheime

bergplaats was gevonden. Haastig greep ze de drie, vier papieren bij elkaar die er uitgleden, zette het koffertje op zijn oorspronkelijke plaats, zag rond of niets onze aanwezigheid zou kunnen verraden: „en nu — langs denzelfden weg dien jij gekomen bent!"

Ik rukte de balconramen open, maar op hetzelfde oogenblik knarste een sleutel in de gangdeur, met een geluid als bewoog zich een langzaam en ingewikkeld raderwerk. In een oogenblik had Mary 't electrisch licht uitgedraaid. Ze drukte me de papieren in de hand: „vlug — op 't balcon — zorg, dat je in veiligheid komt — met hem zal

ik wel een accoordje maken. . . ."

Maar ik verzette me. „Neen, neen — wat er ook gebeurt: jij moet zorgen dat je wegkomt!"

Ze drong me het balcon op. „Te laat. . . . Maak je over mij niet bezorgd! Denk er om: de papieren — breng ze uit 't gedrang, bij 't gezantschap in Rome — dat is de hoofdzaak!"

Toen kraakte de kamerdeur open, een zware stap weerklonk, en terwijl ik wegdook op den vloer van 't balcon, werd 't electrisch licht daarbinnen opgestoken. Mary had met een snelle beweging de gordijnen dicht laten vallen, en stond er met den rug tegen aan toen Saninovitch binnentrad. Maar door een kier zou ik, als hij licht maakte, alles kunnen zien, en ik dacht niet aan weggaan zoolang Mary in gevaar was. Waarom ook? Met dien Rus moest afgerekend worden, want aannemen dat Mary hem haar aanwezigheid als een vriendelijke verrassing zou doen begrijpen kon ik niet, en dan was ik er toch de naaste toe om den eersten klap te geven. Maar je kon niet weten — ze was handig: misschien liep alles goed af, en dan kon ik nergens beter zijn om uit de voeten te komen dan hier.

Het electrisch licht scheen plotseling fel op; ik zag hoe Saninovitch, verwonderd, onbeweeglijk bleef staan, en Mary aanstaarde. Kalm, glimlachend ging ze op hem toe, de hand naar hem uitstekend.

„Waarom dank ik uw bezoek?" vroeg hij koel, gewend wantrouwig te zijn.

Mary's stem klonk betooverend; in houding, in gebaar en intonatie was ze Lady Chisselden, en niemand anders. „Mijn migraine ging over; ik voelde me alleen. . . . Toen verlangde ik naar uw gezelschap!"

Hij nam haar hand niet aan; zijn blikken zwierven snel door de kamer, bleven een seconde lang op het koffertje gevestigd. „En hoe kwam u hier binnen?" vroeg hij, vormelijk als te voren.

Ze zette zich gemakkelijk in een hoek van de canapé. „Ik tikte aan onze tusschendeur, meende een antwoord te hooren — en tot mijn verbazing bleek de deur open. . . ."

Saninovitch ging met snelle, groote passen op de deur toe, bewoog de kruk, zette zijn zwaren schouder tegen het paneel. Het trof mij, zoo buitengewoon groot

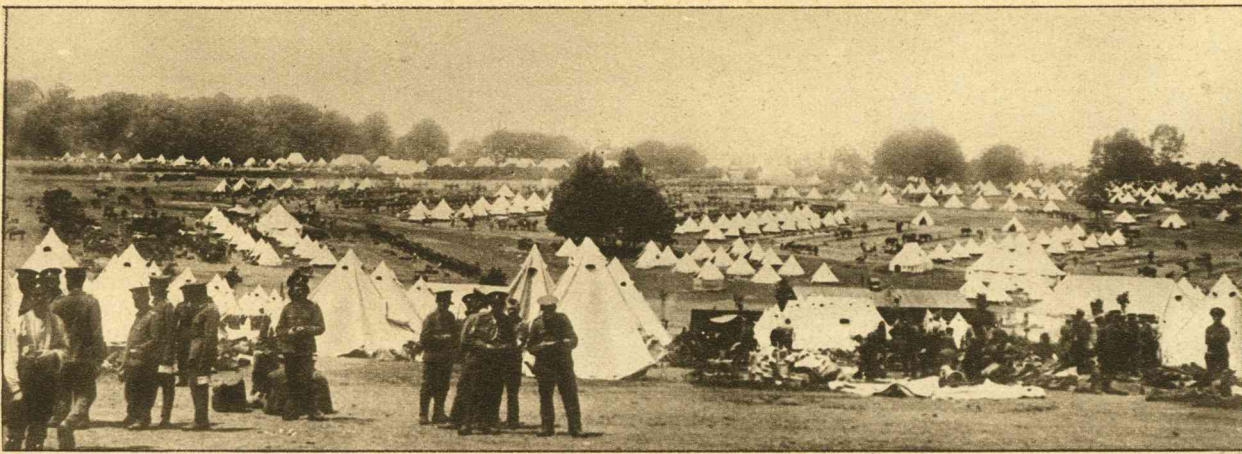
en zwaar gebouwd hij was; elk van zijn bewegingen had die feillooze zekerheid, die rustige „hauteur" welke alleen uit militaire of sportieve training schijnt voort te komen. „Zonderling," merkte hij op, „nu is ze gesloten. . . . En wilde u mij in het donker wachten? De verrassing hoezeer ik ze op prijs stel, lijkt me toch een weinig. . . . vergeef me 't woord — indelicaat, Lady Cnisselden!" Er klonk ironie in zijn stem en hij bleef haar eenige oogenblikken met licht opgetrokken wenkbrauwen aanzien. Ik keek hem juist in 't gelaat: zijn voorhoofd was hoog en blank, de neus lang en smal; een goed verzorgde knevel stak donker tegen de bleke huidkleur af.

(Wordt vervolgd).

NIEUWE CANADEESCHE TROEPEN NAAR EUROPA.

Aankomst te Montreal van 2 Canadeesche bataljons uit Winnipeg, die gereed zijn om direct naar Europa verscheept te worden. Eigenaardig is wel, dat de nieuw gevormde regimenten alle in het bezit zijn van een eigen muziekkorps, zooals ook op bovenstaande foto te zien is (zie de mannen bij de wagons).

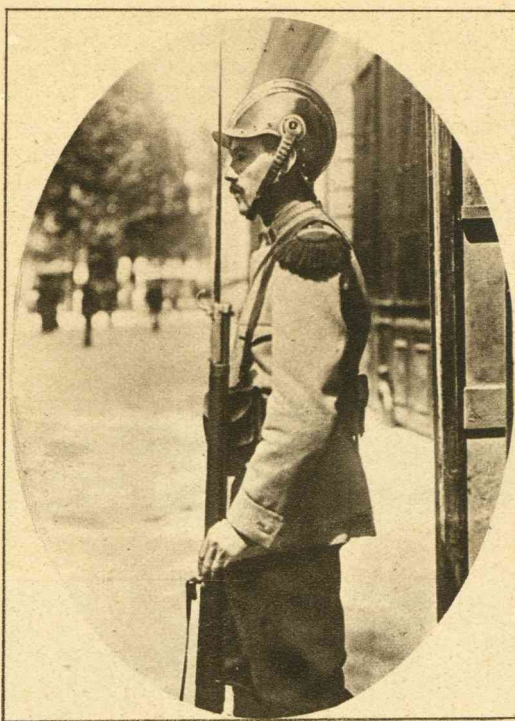
De vrijwilligers in Engeland.

In Engeland is men er natuurlijk wat kazernes betreft, niet op ingericht een zoo groot aantal manschappen als er momenteel geoeft en afgericht moeten worden, te huisvesten, waarom men de soldaten heeft ondergebracht in groote, uitgestrekte kampen in de omgeving der steden. Een dergelijk kampement ziet men op onze foto. Links ziet men de mannen met hun eetketels staan wachten om hun rantsoen in ontvangst te nemen.

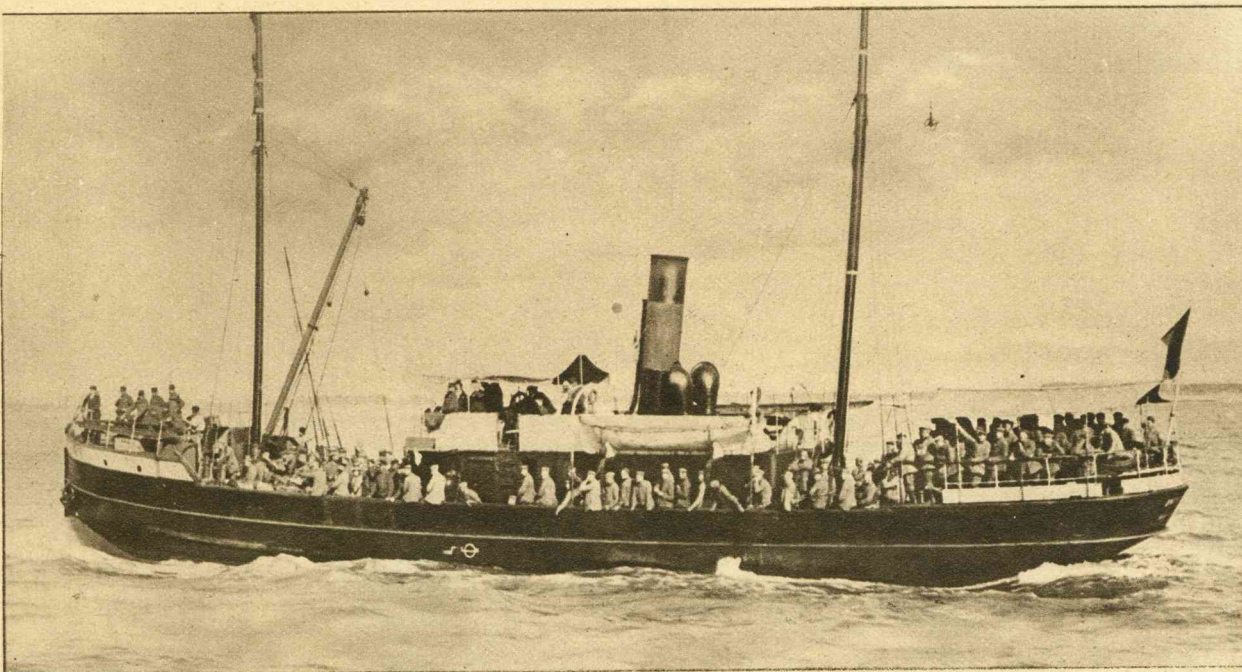
Fransche strijdmiddelen.

Een interessante foto van een in de omgeving van Metz uit een Fransche vlieg-machine neergeworpen bom, die niet explodeerde. Bovenaan het werktuig is een stuur van plaatijzer aangebracht, met vleugels en een trechter. De gezamenlijke hoogte van de bom bedraagt 1.65 Meter; het gewicht 40 K.G.

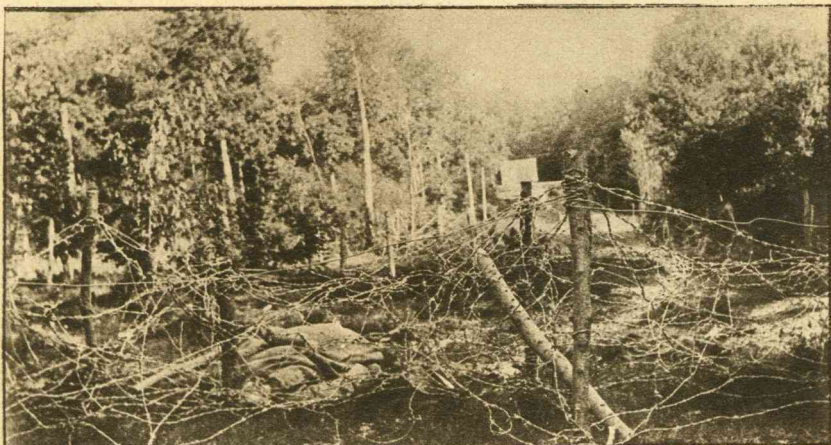
Een nieuwe Fransche helm.

In den tegenwoordigen loopgravenoorlog, waarbij betrekkelijk alleen het hoofd der mannen als doelwit wordt gezien, is een solied en sterk hoofddeksel, van groot belang. Daarom heeft men in Frankrijk nieuwe helmen ingevoerd, zooals men op de foto zien kan.

Duitsche krijgsgevangenen.

Onze foto, die in een haven van een Fransche stad genomen is, toont Duitsche krijgsgevangenen aan boord van een schip, dat hen van hun werk heeft afgehaald en ze nu weer terugbrengt naar hun verblijfplaats.

Na den strijd.

Een Duitsche soldaat die bij een aanval op een Fransche loopgraaf in het Bois-le-Prêtre gesneuveld is en voor de prikkeldraadversperring is blijven liggen.

Een Italiaansch kamp.

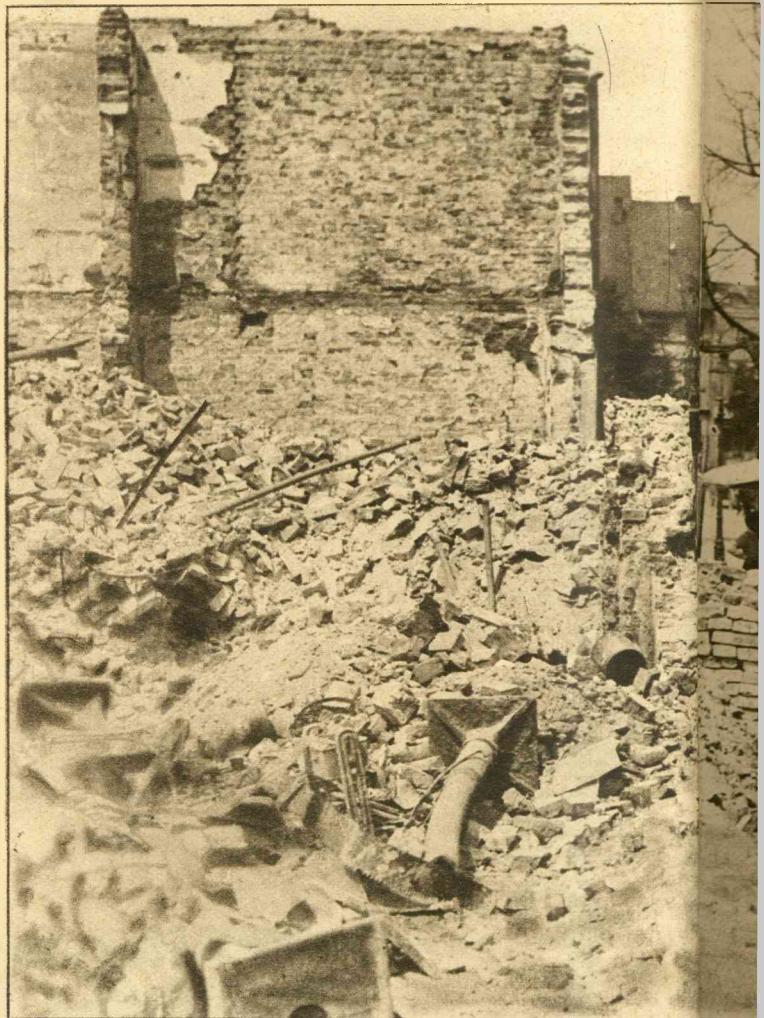
Een troep Italiaansche soldaten, die in een dorpje in het bezette gebied enkele oogenblikken rust nemen na 'n vermoeienden marsch.

GEÏLLUSTREERD

Uit het bezet Rusland.

Duitsche soldaten die door een straat in Wilkowitz (Russisch) toespanssen is om de moeilijke begaanbaarheid

Uit Pruisen.

Een straattooneeltje in het plaatsje Soldau (Oost-Pruisen). Inplan d langstraten

Russischgevangenen.

Gevangengenomen Russen te Darkehmen, die onder toezicht van de hierdoor wele

D- OORLOGSNIEUWS

ezek Russische gebied.

ch Polen) trekken. Men lette op den wagen links op de foto, die met 4 paarden nabijheid der wegen in deze streken.

it Oost-Pruisen.

nplaat van de winkels, die verwoest zijn, heeft men kraampjes opgeslagen langs de straten.

sche krijgsgevangenen.

van Duitsche militairen allerlei werk moeten verrichten. Natuurlijk genieten zij or welkenke voordeelen. (Foto's V. F. B.).

Duitschland en het Voedingsvraagstuk.

Als antwoord op de Engelsche maatregelen ter zee, die Duitschland van de wereld afgesloten houden, is men in laatstgenoemd land begonnen om ieder stukje grond productief te maken. Tot schoolkinderen werken hieraan mede. Na schooltijd gaan ze naar de gemeenschappelijke tuinen, waar ieder, onder toezicht, een eigen afdeeling te verzorgen heeft. (Foto V.F.B.)

Verdwaald.

Een patrouille Duitsche Uhlanen, die in het vijandelijk gebied in N.-Frankrijk op 'n verkenningstocht verdwaald zijn, vragen 'n boerenvrouw om inlichtingen.

De macht van het kind.

Er is een bekend gezegde dat luidt: „zelfs voor den grootsten pessimist is een kinderlach muziek". Deze uitspraak kwam ons in de gedachte bij het beschouwen van bovenstaande foto: moede, door den oorlog gevoelloos gemaakte krijgers, voor een oogenblik door den invloed van het kind vergetend heel het ruwe van hun tijdelijke bestaan. Zoo gezien, met op den achtergrond het nevelige woud, gelijkt deze foto een idylle-in-beeld. (Foto's V.F.B.)

Onbruikbaar materiaal.

In den huidige oorlog, waarin het geschut een zoo belangrijke rol speelt, is het niet te verwonderen, dat, bij het voortdurend-in-actie-zijn der kanonnen meermalen een stuk door oververhitting uit elkaar springt. Onze foto brengt een dergelijk geval met een Russisch kanon in beeld.

Op een sluipocht gewond.

Een patrouille Duitsche Uhlanen is op een verkenningstocht met den vijand in aanraking gekomen. Een hunner, door een schot aan het hoofd gewond, wordt, na voorloopig verbonden te zijn, door zijn beide makkers naar zijn afdeeling teruggebracht.

In staat van verdediging.

Een in de buurt gelegerde afdeeling Duitsche Uhlanen heeft bij de nadering van een vijandelijke patrouille den tuin van een hoeve in het Argonnerwoud in allerijl in staat van verdediging gebracht en wacht nu, verdekt opgesteld, tot de vijand onder schot is. (Foto's V. F. B.)

DE BESTE PRIJS

De leerlingen der schilderschool hadden de schilderzaal met haar bedompte atmosfeer verlaten en waren bijeen in de hal alvorens te gaan ontbijten. Zij stonden of zaten in schilderachtige groepjes en hun lichteschilderkielen en luid gebabbel gaven kleur en vrolijkheid

aan de sombere hal met haar muren vol pleistervoorbeelden.

„Dames, hier is een competitie, waarvoor ik uw aandacht vraag”

Aller oogen wendden zich onmiddellijk naar het achtereind der hal, waar Tilly Gray, een bekoorlijke jonge dame in een kleurige schilderskiel, zich op een piedestal had geplaatst, de eene hand tot steun rustend op een venusbeeld, terwijl ze in de andere een vel papier omhoog hield.

„Wat heb je, Tilly? Brieven?” — „Prentbriefkaarten?” vroeg een ander.

„Er is een wedstrijd...” begon Tilly.

Een der aanwezigen, een lange, slanke jonge dame, wierp een donkeren blik op Tilly's levendig gelaat, keerde haar toen haastig den rug toe en onderbrak haar woorden door luid tot een naast haar staande studiegenoot te zeggen:

„Kouwe drukte! Ik begrijp niet dat je nog naar haar luistert!” — Tilly keek even naar degene die haar in de reden viel, met iets als spot in haar blik. De voorname Hermine Lipton had geen reden om Tilly vriendschappelijk gezind te zijn, want het was door haar dat ze onder de leerlingen den bijnaam gekregen had van „houten Mina,” wegens haar stijve houding en ongenaakbaarheid.

„Er zal een wedstrijd plaats hebben in landschapsschilderen, als onderwerp wordt opgegeven „Herfst.” Mijnheer van Asten heeft vrijheid gegeven jelui dit reeds mee te deelen. Copieën van dit,” ze wuifde met het papier in haar hand, „zullen morgen worden rondgezonden.”

„Mijnheer Van Asten,” schimpte „Houten Mina,” met een minachtend glimlachje.

„Als prijs wordt een groote schilderdoos uitgelooft,” ging Tilly voort.

„Kom naar beneden,” fluisterde er een. „Daar komt mijnheer Van Asten.”

De jonge leeraar aan de schilderacademie, een naammakend artist, sonderde iedere maand een middag af om het werk van zijn leerlingen te beoordeelen. Hij liep haastig de hal door op weg naar zijn appartementen, onderwijl de groeten beantwoordende van de jonge meisjes, die het dichtst bij hem stonden. „Houten Mina” begunstigde hem met een bijzonder vriendelijken groet, dien hij evenwel veinsde niet te zien. Zijn oogen zochten Tilly, doch deze keek voor zich.

Nadat de teekenleeraar verdwenen was, werd de conversatie weer levendig en ieder kwam naar Tilly om meer bijzonderheden te vernemen.

„Vertel verder, Tilly!”

„Dat is alles. Er is niet meer te vertellen. Datum en andere bijzonderheden zullen morgen in de convocaties worden meegedeeld. Maar 't is een schilderdoos, kinderen! Mijn ziel gaat uit naar de schilderdoos!” riep ze uit met schitterende oogen.

Er was 'n oogenblik stilte. Alle leerlingen wisten dat Tilly, die zeer arm was, reeds langen tijd getracht had geld te sparen voor 'n schilderdoos, doch dat het haar tot nog toe niet gelukt was, er een te koop.

„Wel, Tilly,” zei Betty Golding bemoedigend, „je weet dat je in landschapsschilderen verreweg de beste van ons allen bent. Je hebt dus een mooie kans den prijs te winnen.”

„Vooral als mijnheer Van Asten te beslissen heeft,” merkte Mina Lipton venijnig op, nog woedend dat haar eerste opmerking door Tilly totaal genegeerd was.

Nu werd het gelaat van deze laatste echter zeer bleek en haar donkere oogen schitterden van verontwaardiging.

„Je hebt geen recht om dat te zeggen,” riep ze uit.

„Jawel! Je weet dat je zijn favoriete bent,” antwoordde Mina vijandig. „En...”

„St! Stil, Mina!” viel Betty Golding, de vredestichtster, haar in de rede. „Indien de heer Van Asten meer belang stelt in Tilly, dan komt dat, omdat zij meer artisticeit bezit dan een van ons allen!”

„En ik zeg, dat al zond juffrouw Gray een stuk in, dat geheel buiten haar genre ligt, mijnheer Van Asten haar den prijs zou geven, omdat haar naam er op staat,” hield „Houten

„Neen, Betty, geef mij ook een kans,” protesteerde zij. „Ik zou graag die doos winnen en er is niets dat mij verhindert twee proefstukken in te zenden, één onder mijn eigen en één onder juffrouw Lipton's naam.”

„Dat gaat niet,” zei Betty beslist. „Mijnheer Van Asten zou dadelijk de grap begrijpen, want je weet dat het zelden voorkomt, dat een leerling twee proefstukken inlevert. Maar, Mina zal je natuurlijk de schilderdoos teruggeven als jouw schilderstuk met haar naam den prijs wint. Da's afgesproken, nietwaar, Mina?”

Mina Lipton knikte slechts, wat door de anderen voor een toestemming werd gehouden. Ze was met die verwisseling van namen niet erg

ingenomen en het speet haar dat ze eerst zoo gauw had toegestemd. Betty Golding had echter een wijze van doen die onweerstaanbaar was.

„Jij hebt al twee schilderdozen Mina,” ging Betty voort, „je hebt dus geen ander noodig.”

„Ik denk er niet over,” mompelde Mina. — „Bovendien, als Tilly wint, en ze heeft alle kans, dan heb jij er de eer van, en zij alleen de doos. Jouw naam zal als de winner bekend worden gemaakt en je

vrienden en kennissen zullen je gelukwenschen. Wat zullen ze verrast zijn! Maar dat hindert niet!”

„Houten Mina” keerde zich woedend om, niet begeerig langer de opmerkingen van Betty aan te hooren, verscherpt als ze werden door het gelach van de anderen.

Het gordijn voor de schilderzaal werd met een geritsel der koperen ringen weggeschoven en de heer Van Asten vertoonde zich in de opening. „De modellen zijn gezeten, dames!” zei hij en de jonge meisjes gingen weer aan het werk.

Het was de laatste dag voor de zomervacantie en de laatste dag om een werkstuk in te zenden voor den „Herfst”-wedstrijd. Betty Golding en Mathilde Gray waren de eersten die de kleedkamer binnentraden.

„Hier is het stuk van Mina dat jij moet onderteekenen,” zei Betty. „Ze komt vandaag niet.”

Ze zette een klein schilderstukje op den schoorsteenmantel, waar het licht erop viel, en stapte achteruit.

Tilly bekeek het een oogenblik stilzwijgend.

„O! o! Betty! Moet ik?” riep ze uit.

Betty lachte. „Ja, zeker moet je,” antwoordde ze op haar gewone besliste wijze.

„Houten Mina” moet een les hebben en genézen worden van haar dwaze achterdocht. Dat vod zal zeker geen prijs krijgen, zelfs met jouw naam erop, Tilly.”

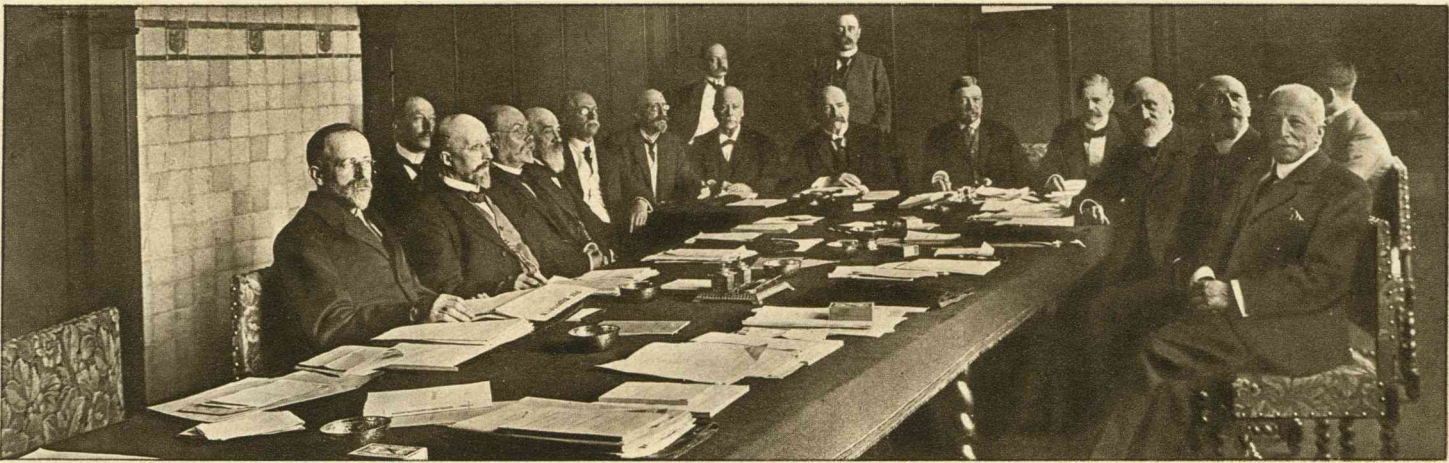
Mathilde zuchtte. Ze keerde zich om, zette haar hoed af en nam een doek op dat tegen den muur geleund stond.

„Ik wou dat we nimmer deze dwaasheid begonnen waren,” zei ze en plaatste haar werkstuk naast dat van „Houten Mina.” — Betty Golding gaf een kreet van verrassing.

„Tilly!” riep ze uit. „Dat is het fijnste stuk werk dat je ooit gemaakt hebt. 't Is wondervol! De koloratuur, het artistieke van jouw borstelwerk...” Ze zweeg om het schilderstuk opnieuw te beschouwen.

De voorstelling was eenvoudig: een man, die een kudde schapen voor zich uit dreef op een landweg waar langs eenige boomen stonden in al hun herfstpracht, terwijl men in de verte een boerenhoeve zag.

„Wel, wel, de arme heer Van Asten zal verschillende schokken te verduren hebben,” zei Betty eindelijk. „Ik weet niet hoe hij dit schilderstuk in overeenstemming zal brengen met het werk dat hij tot nu toe van Mina Lipton gezien heeft. Maar we moeten voortmaken. Mina komt niet en hier is mijn schilderdoos; ik zal dus haar naam er maar opkrabben, zoo heel klein in dit hoekje. Nou zet jij jouw naam op haar knoeiwerk.”

DE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER GENEESKUNST.

Verleden week heeft de Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der geneeskunst te Amsterdam haar 66e Algemeene Vergadering gehouden. Naar aanleiding van dit feit geven wij hierboven een foto van het Hoofdbestuur in de nieuwe bestuurskamer in het „Medische Huis” aan de Raadhuisstraat te Amsterdam. V.l. n. r.: dr. J. H. Pinkhof, lid v. d. Cent. Comm. v. d. Beroepsbelangen; dr. J. D. Hefting; dr. E. J. Thomas, Voorz. Cent. Comm. v. d. Beroepsbelangen; dr. B. A. P. v. Dam, Voorz. raad v. Beroep; dr. J. C. Bolle; dr. J. D. E. Koch; dr. A. R. Cohen; dr. V. Winkler Prins, Voorz. C.C. v. d. Beroepsb.; dr. M. Juda, Eerlid; dr. A. Sikkell, Ondervoorz. H. Bestuur; dr. J. A. Römer; prof. P. K. Pel, Voorz. H. Bestuur; dr. C. F. Schreve, Alg. Secr. H. Bestuur; dr. C. Daniëls, Bibliot.; dr. J. W. A. ten Velthuis; dr. L. F. N. Carol de Fouw.

Mina” vol. — „Nonsens!” zei Betty Golding.

„Schaam je!” klonk er hier en daar uit den mond van de andere meisjes.

Tilly Gray lachte, doch haar lach klonk dreigend en verontwaardigd.

„Welnu, ik stel voor, mijn naam te plaatsen onder het

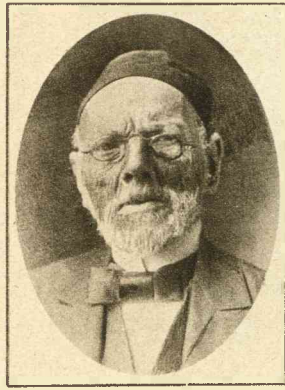

H. W. MESDAG. †

In den ouderdom van 84 jaar overleed Zaterdag j.l. te 's-Gravenhage HENDRIK WILLEM MESDAG, beroemd schilder, inzonderheid van Noordzegezichten. In 1903 schonk hij aan het Rijk een prachtige verzameling schilderijen en kunstvoorwerpen, welke bewaard worden in het naar hem genoemde Mesdag-Museum. — Een dezer dagen overleed te Oostburg op 90-jarigen leeftijd de heer I. VAN HOUTE, oud-burgemeester van Oostburg en oud-lid der Prov. Staten van Zeeland. De overledene was in zijn omgeving een algemeen geacht en bemind persoon. — Op ruim 80-jarigen leeftijd is te Amsterdam overleden de heer M. L. VAN AMERINGEN, een in Joodsche kringen algemeen geacht en gezien persoon. Ruim 60 jaar vervulde hij het ambt van secretaris der Nederlandsch-Israëlitische Hoofdsynagoge te Amsterdam en bovendien was hij nog in talrijke andere functies werkzaam, in welke hij zich kennen deed als een rechtschapen en plichtgetrouw man.

I. VAN HOUTE. †

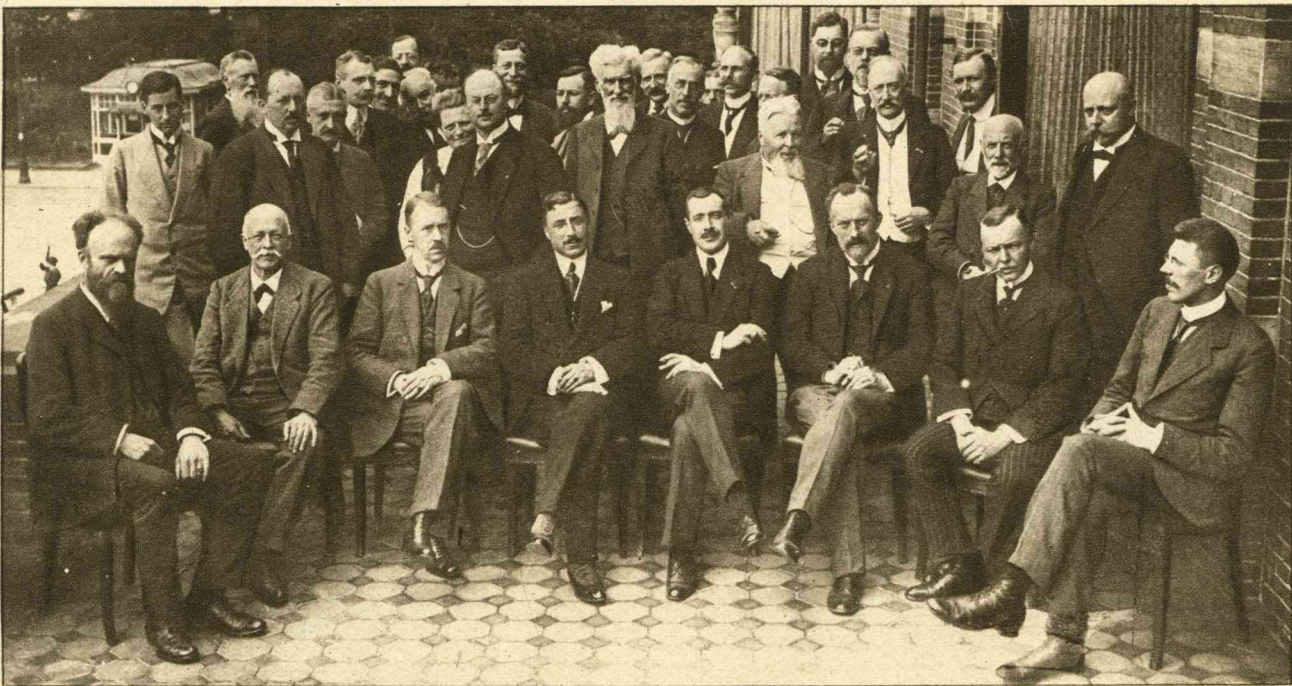

M. L. v. AMERINGEN. †

slechts geschilderdestuk, bijv. onder dat van juffrouw Lipton; dan zullen we zien of mijnheer Van Asten werkelijk zoo'n dwaas is, als zij zegt.”

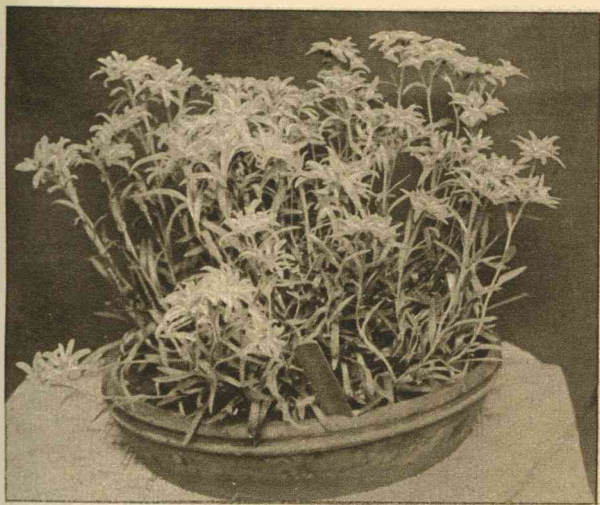
„Uitstekend!” riep Betty Golding lachend uit; en het voorstel werd bij acclamatie aangenomen. „En jij moet jouw naam onder Tilly's proefstuk zetten, dat zal de fopperij volmaken.”

Dit was evenwel niet naar den zin van Tilly.

NEDERLANDSCHE OUDHEIDKUNDIGE BOND.

Onder voorzitterschap van den heer Prof. Dr. W. Vogelsang te Utrecht, werd in Musis Sacrum te Arnhem op 9 Juli de Jaarvergadering gehouden van den Nederlandschen Oudheidkundigen Bond. Daar Prof. Vogelsang zich niet langer als voorzitter kon beschikbaar stellen, werd als zoodanig aangewezen Mr. Dr. J. C. Overvoorde te Leiden. V.l. n. r. zittend: I. Cuijpers; Jhr. Mr. van Sasse van IJsselt; Dr. Rooseboom, secretaris; Mr. M. I. Duparc, vertegenwoordiger der Regeering; Prof. Mr. W. Vogelsang, oud-voorzitter; Mr. Dr. J. C. Overvoorde, Voorzitter, E. T. A. M. Scheidius; Dr. H. I. Coster.

BLOEIEND EDELWEISZ.

Een onzer abonné's zond ons bovenstaande foto van een schotel met 7 bloeiende Edelweissplanten, met verzoek ze in Panorama te willen opnemen. Ze bloeien zoo prachtig wit, dat er geen onderscheid te zien is met de in de Hooze Alpen bloeiende. Zooals men weet is het Edelweiss een zeer zeldzaam plantje, met lange witte, wolachtige haren dat een Zwitsers jongeling — dikwijls met levensgevaar — plukt voor zijn aangebedene als hij haar bewijzen wil hoe sterk de liefde is die hij voor haar gevoelt.

Tilly deed het met tegenzin.

„Laten we beide stukken aan den custos geven voor de anderen komen!” beval Betty.

Ze liepen de hal door en gaven de beide schilderstukjes aan den custos, die ze wegsloot in een kast, waar reeds tal van andere stukken stonden.

* * *

Op den dag dat de uitslag bekend werd gemaakt, kwam Mathilde Gray wat laat op school.

„Kom hier, Tilly! Kom hier!” riep er een. „De lijst van den wedstrijd is bekend en jouw naam staat onderaan. Ja, kijk maar!”

Een luid gelach vergezelde deze woorden, want alle andere leerlingen wisten natuurlijk hoe de vork in den steel zat.

Tilly was een oogenblik uit het veld geslagen, toen zij den uitslag las. „Le Prijs Hermine Lipton, aan wie de prijs, een schilderdoos, is toegezonden.” En de laatste naam op de lijst was Mathilde Gray. Haar opgeruimdheid kreeg echter weer de overhand, toen ze er aan dacht, dat de schilderdoos spoedig in haar bezit zou zijn.

„'t Is niet roemvol!” riep ze vrolijk uit. „Ik hoop maar dat Mina Lipton de schilderdoos meebrengt. Kijk, daar is ze net.”

Tilly verliet den kring harer vriendinnen en ging de hal door Mina Lipton te ontmoet, die zich naar de kleedkamer begaf. „Zoo, Mina, heb je mijn doos meegebracht?”

De aangesprokene wilde Tilly voorbijgaan zonder notitie van haar te nemen, doch de laatste trad haar in den weg.

„Ik weet niet wat je bedoelt,” zei ze, terwijl ze Tilly met koelen blik aankeek.

„Wel, de schilderdoos! De schilderdoos! Dat weet je toch wel!” riep Tilly ongeduldig uit. „De schilderdoos die ik gewonnen heb.”

„Ik heb een schilderdoos ontvangen, die ik gewonnen heb,” zei Mina, met een poging om zich waardig voor te doen. Ze moest echter de oogen voor Tilly's blik neerslaan.

Deze stond sprakeloos over zoo'n brutaliteit en staarde haar tegenstandster aan, terwijl een gemompel van verontwaardiging opsteeg uit de inmiddels rondom hen verzamelde collega's.

Betty Golding, het gelaat ongewoon bleek, drong door den kring heen.

„Jij weet, Mina,” zei ze, terwijl ze haar de hand op den arm lag, „dat Tilly's schilderstuk onder jouw naam den prijs gewonnen heeft, en dat haar naam onder het jouwe stond.”

„Ik herinner mij, dat er over iets dergelijks gesproken is,” antwoordde juffrouw Lipton, „'t was echter te dwaas en

bovendien niet in den haak. Ik heb het als een grap opgevat en ik heb geen enkel ander doek met mijn naam onderteekend.

„Dat is waar,” zei Betty op koelen toon. „Ik deed het ongelukkigerwijs voor jou!” Ze keek met een verdrietigen blik Mathilde aan. „O, Tilly, wat moeten we doen? Het was mijn schuld! Wat een gekkin ben ik geweest!”

Tilly vatte den arm van haar vriendin en wilde haar toe-fluisteren: „'t hindert niet!” Het was haar evenwel onmogelijk.

„Juffrouw Lipton,” zei nu een der andere meisjes, „je zult toch zeker het schilderstuk niet opeischen, dat den eersten prijs gekregen heeft?”

„Ik zal het doek opeischen dat mijn naam draagt,” antwoordde Mina beslist.

Er was een oogenblik stilte.

„Maar dat is toch al te belachelijk,” riep een ander uit. „De werkstukken worden de volgende week tentoongesteld. Voor dien tijd moeten eenigen van ons naar den leeraar gaan en de geheele geschiedenis vertellen. Het zal gemakkelijk genoeg te bewijzen zijn wat Tilly's proefstuk is.”

„Niemand zag 't, dan ik en Betty Golding,” zei Tilly mismoedig.

„Wel dat is voldoende! Betty Golding en Tilly Gray's woord tegenover dat van Mina Lipton?”

Groote verontwaardiging sprak uit de woorden van de spreekster.

„Zag iemand Mina's werk?”

„Niemand dan Betty en ik,” antwoordde Tilly weer.

„Welnu, wat hindert dat. Iedereen weet hoe verschillend jullie... stijl is!” En een honende lach ging op tegen Mina Lipton, die trachtte zich uit den kring los te maken.

„Mijnheer Van Asten moet het worden meegedeeld!” was de eindbeslissing.

„Neen, dames!” riep nu Tilly plotseling uit, terwijl haar donkere oogen schitterden van opgewondenheid. „Ik wil niet hebben, dat er verder over gesproken wordt. Het is alles mijn schuld. We hadden juffrouw Lipton's naam niet mogen gebruiken. Het was, zooals zij zei, dwaas en niet in den haak. De leeraar moet er niets van weten. Juffrouw Lip-

NEDERLANDSCHE HEIDEMAATSCHAPPIJ.

Op 10 Juli hield de afdeling Den Haag van de Nederlandsche Heidemaatschappij een excursie naar de kweekrijen te Boskoop, waarvoor bij de leden zeer veel belangstelling bestond. Wij geven hierboven 'n foto van de groep der deelnemers.

ton mag desnoods den prijs en het schilderstuk houden, als ze daar den moed toe heeft.”

* * *

Laat in den namiddag van dienzelfden dag lag Mathilde geknield voor het kastje, waarin ze haar schildergereedschap wilde opbergen. De zaal was stil en verlaten, en daardoor hoorde zij reeds van verre voetstappen naderen. Het meisje keek verwonderd om, toen de naderende persoon op haar toetrad. Het was de heer Van Asten. Wat moet dat beteekenen? vroeg Tilly zich verwonderd af.

„Juffrouw Gray,” begon de leeraar, „ik zou u graag een oogenblikje spreken.”

Tilly had geen andere keus dan op te staan en hem te ontmoet te gaan. Hij deed de deur van een zijkamer open en verzocht haar binnen te treden.

„Ik was zeer verrast door het schilderstuk dat u voor de competitie hebt ingezonden, juffrouw Gray.”

„Ja?” vroeg Tilly koel, hoewel de zenuwen haar naar de keel kropen.

„Het was zoo geheel verschillend van uw ander werk. In werkelijkheid was het zeer zwak en leek wel amateurs-

AAN HET STRAND.

Bovenstaand snapshot brengt een klein stukje strandleven in beeld, zooals wij dit thans, bij gunstig weer, bijna iederen dag aan ons Noordzeestrand kunnen waarnemen. De juffrouw, die ge op ons plaatje zoo angstig kijken ziet, kan U met evenveel overtuiging als een oude zeerob verklaren dat de reis zelf dikwijls niet zoo gevaarlijk is, als het binnenkomen.

werk. Het verdiende dan ook ten volle de plaats onder aan de lijst!”

„Ja!” mompelde Tilly, niet in staat iets meer te zeggen dan dit eene woord.

De schilder leunde tegen de tafel, de handen in de zakken. „En het werk van juffrouw Lipton was buiten gewoon goed,” ging de heer Van Asten voort. „Het was uitstekend werk, ongewoon voor haar.”

„Werkelijk?” vroeg Tilly.

„Heb u 't gezien?” vroeg de leeraar.

„E... Ja! Ik zag 't!”

„En hoe vind u 't?”

„Ik... ik denk, 't is niet kwaad.”

„Vind u dat het den prijs verdient heeft?”

„O, ja, da's te zeggen, ik heb de andere inzendingen niet gezien,” stamelde Mathilde.

De heer Van Asten keek haar een oogenblik stilzwijgend aan, een blik dien ze waagde met onverschilligheid terug te geven.

„Juffrouw Gray,” vroeg de leeraar opeens met een raadselachtigen glimlach om den mond, „hebt u wel eens opgemerkt dat het beschoot dat mijn kamer van de hal afscheidt, niet geheel tot den zolder loopt?”

„Het beschoot... niet tot den zolder...?” herhaalde Tilly ten hoogste verbaasd.

„Daaraan heb je zeker nooit gedacht, is 't wel?”

Nu ging Tilly plotseling een licht op. „U was daar dien dag? U heeft alles gehoord?”

„Ja, ik hoorde al die besprekingen en plannetjes om mijn eerlijkheid en gezond verstand te beproeven. Toch had juffrouw Lipton in één ding gelijk, namelijk waar ze zei dat je mijn fa... welnu, laten we hier thans over zwijgen,” viel hij zichzelf in de reden, den vurigen blos op Tilly's wangen ziende. „Ik begreep uit den traan dien je wegveegde, toen je je schilderbenoodigdheden opborg, dat de uitslag niet aan je verwachtingen heeft voldaan.”

Mathilde antwoordde niet, maar deed een stap naar de deur. De heer Van Asten liet nu zijn onverschillige houding varen en trad haar in den weg.

„Mijn vermoeden was dus juist? Juffrouw Lipton heeft de schilderdoos gehouden?”

„O, ja, ja!” riep Mathilde haastig. „Zeg er haar echter niets van, want het was alles mijn schuld.”

„En het schilderstuk?” ging de leeraar voort, „wil ze dat ook houden?”

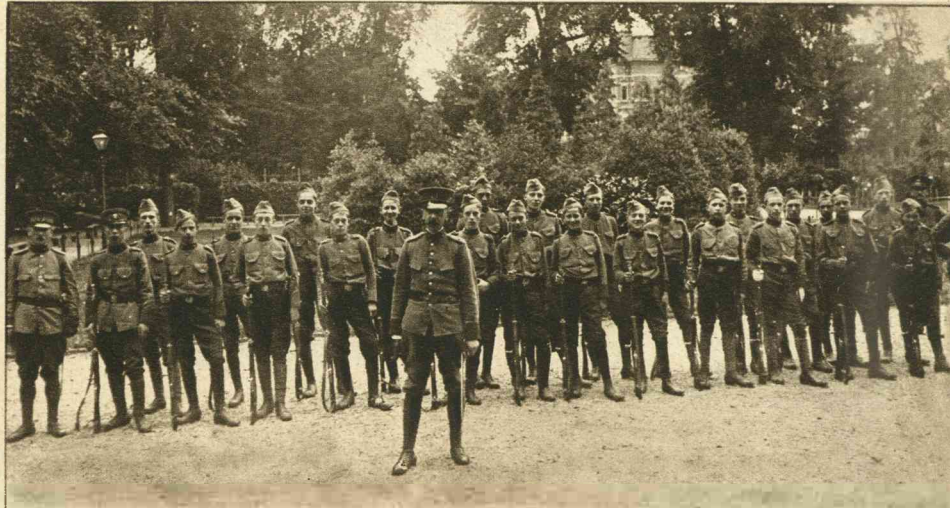
„Ja, ten minste dat zegt ze,” was het aarzelend antwoord.

„Dat is erger, want dat heeft waarde. Ik zal haar daarom duidelijk maken dat ze verstandig doet het aan de rechtmatige eigenares terug te geven. Wat de schilderdoos betreft,

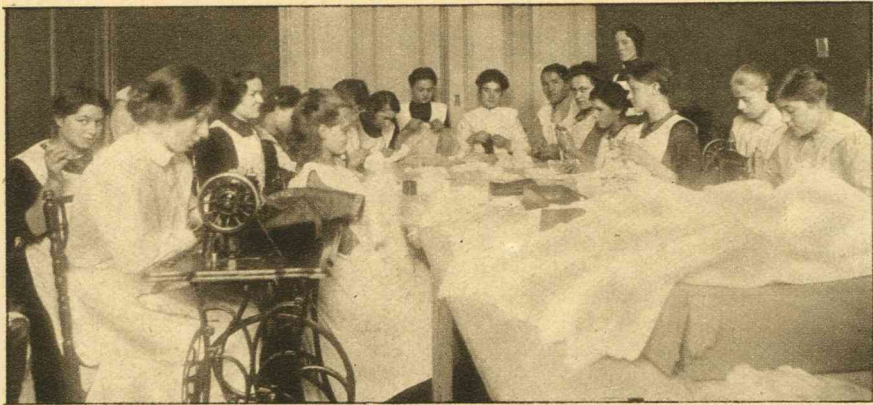
DE LANDSTORMWET.

Zondagmiddag werd vanwege de afdeling Den Haag van de „S. D. A. P.” een openbare luchtmeeting gehouden tegen de Landstormwet op het landgoed „de Binckhorst” te 's-Gravenhage. Vertegenwoordigd waren 24 organisatie's met 7000 leden. De meeting werd bezocht door circa 1500 personen. Wij geven hierboven een foto van Mejuffrouw Heleen Ankersmit, vanaf een geïmproviseerde tribune het woord voerend.

WANDELTOCHT AMSTERDAM-DEN HAAG.

Een sectie vrijwilligers van de „Prins-Hendrikgarde” heeft op 11 Juli een wandeltocht gehouden van Amsterdam naar Den Haag, welke afstand in marschtoeue in 9 uren werd afgelegd onder leiding van den commandant A. Brünings. Wij geven hierboven de sectie vrijwilligers gekiekt gedurende de rust in de Alexanderkazerne in Den Haag.

HET REDDINGSHUIS V. H. LEGER DES HEILS IN DEN HAAG.

In het ouderwetsche huis, aan de Stille Veerkade 35 te 's-Gravenhage, dat in gebruik is genomen door het Leger des Heils en waarover wij reeds meermalen hadden hooren spreken, werden wij deze week in de gelegenheid gesteld eens een kijkje te komen nemen. In het huis zijn een groot getal, meest nog jonge, meisjes opgenomen (er zijn er bij van 12, 13 en 14 jaar), waarvoor door ouders of voogden opname is verzocht, omdat zij een ietwat opletterende leiding noodig hebben, dan hun thuis gegeven kan worden. Door de goede zorgen van de Directrice en haar officieren worden deze meisjes dan opgevoed: er worden hun verschillende huishoudelijke bezigheden geleerd, zoodat ze na een paar jaar in een betrekking kunnen gaan, waarin zij meestal door tusschenkomst van het tehuis geplaatst worden. De vele aanvragen om personeel bewijzen, dat de gegeven lessen niet te vergeefs zijn. Het gelijkt hier soms een verhuurkantoor, verzekerde de Directrice ons lachende. Er zijn er in het huis opgevoed, die reeds meer dan 15 jaar in een betrekking zijn. Een paar maal per week komen de jonge oud-verpleegden bijeen en worden de uitgaansavondjes recht gezellig met zang en nuttige bezigheden doorgebracht. Subsidie van het hoofdkwartier ontvangt het tehuis niet, de inrichting voorziet in haar eigen behoeften door den verkoop van de door de verpleegden vervaardigde goederen, alsmede door vrijwillige bijdragen. Wanneer wij nu nagaan dat op één na alle meisjes kosteloos verpleegd worden, gelooven wij ongetwijfeld in den geest van Ensigne G. W. Willemsen te handelen, wanneer wij het tehuis bij onze lezeressen en lezers in hun aandacht aanbevelen. Foto links: De directrice G. W. Willemsen; foto midden: de verpleegden aan het werk; foto rechts: Het tehuis aan de Stille Veerkade 35.

(foto's Hijnans).

BEGRAFENIS SLACHTOFFER MARINESLOEP.

Maandagmorgen is met militaire eer te Amsterdam begraven het stoffelijk overschot van den korporaal-stoker P. Boon, die tengevolge van het ongeval met de marinesloep in het Brielsche Zeegat, om het leven kwam. De belangstelling voor het huis van het slachtoffer, waar onze foto genomen is, was zeer groot.

laat ze die houden; een dozijn dozen zal haar niet leeren schilderen. En jij verdient ook wel een kleine bestraffing. Vind je niet?"

Tilly keek hem aan met droevige oogen en deed een poging hem te passeeren, doch op hetzelfde oogenblik voelde zij zijn arm om haar heengeslagen.

„Mijn arme lieveling,” fluisterde hij haar in 't oor, „dacht je werkelijk dat ik 't meende?” Tilly wilde zich uit zijn omarming losmaken, maar zijn armen waren sterk. „Weet je dat ik je bemin, lieveling? Zeker weet je dat... Je moet dit allang hebben opgemerkt...”

„O, neen, u praat onzin!” riep ze uit. Hij liet haar los, doch vatte haar beide handen en keek haar recht in de oogen.

„Onzin? Ik geloof 't niet!” ging hij voort. „In allen geval is het geen onzin voor mij. Jij moet mijn lief vrouwtje worden

EEN VACANTIEREISJE.

Door de hoogste klassen der M. U. L. O.-school van Francker werd de vorige week een tweedaagsch schoolreisje gemaakt. Het behoeft geen betoog, dat de smulpertij in den „Kersentuin” bij Arnhem bij hen altijd in aangename herinnering zal blijven.

AMERIKAANSCH INDUSTRIE.

Een industrie die in Amerika reeds lang tot bloei kwam, doch nu vooral door den Europeeschen oorlog 'n groote vlucht genomen heeft, is ongetwijfeld de motoren-fabricage. Wij geven hierboven een kijkje in het proefstation der Cadillac-fabriek, waar de 8 cyl.-motoren moeten inloopen en electrisch geremd worden.

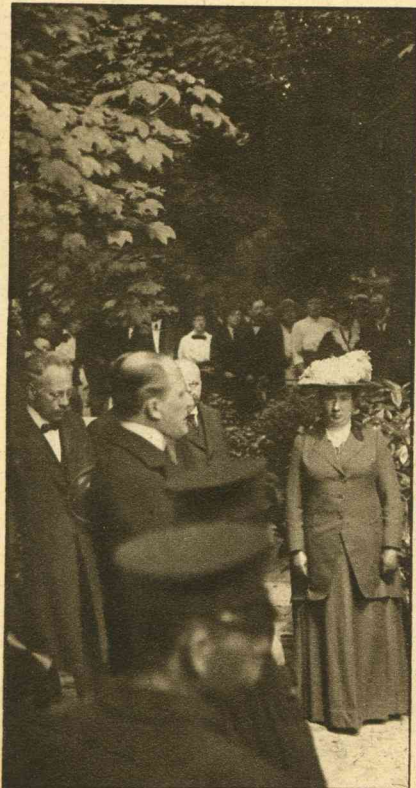
en mijn eenzaam tehuis opvroolijken. Zeg dat je mij liefhebt, Tilly!”

Wat Tilly las in zijn oogen stelde haar gerust, omtrent de waarachtigheid van zijn gevoelens en gelukkig vertrouwend legde zij haar hoofd aan zijn borst.

„Mijn schilderdoos zal voortaan voor ons beiden dienen,” zei hij, terwijl hij haar kustte.

ONZE FOTOGRAFIEWEDSTRIJD.

In antwoord op de vele aanvragen deelen wij mede, dat nieuwe abonné's het recht hebben mede te dingen in onzen fotografiewedstrijd. De wedstrijd sluit 15 Augustus a.s.

BEGRAFENIS H. W. MESDAG.

Dinsdagmorgen is onder zeer veel belangstelling, ook van de zijde van autoriteiten en kunstbroeders, het stoffelijk overschot van den overleden kunstschilder H. W. Mesdag, plechtig ter aarde besteld op de begraafplaats „Oud-Eik-en-Duinen” te 's-Gravenhage. Links Min. Loudon, vertegenwoordiger der Regering, voert het woord; midden: de begrafenisstoet, geformeerd voor het sterfhuis aan de Laan van Meerdervoort; rechts: Willy Martens, voorzitter van „Pulchri Studio”, zijn rede uitsprekend.

No. 58 (3b)

19 JULI

· 1915

AFZONDER-

LIJKE

NUMMERS

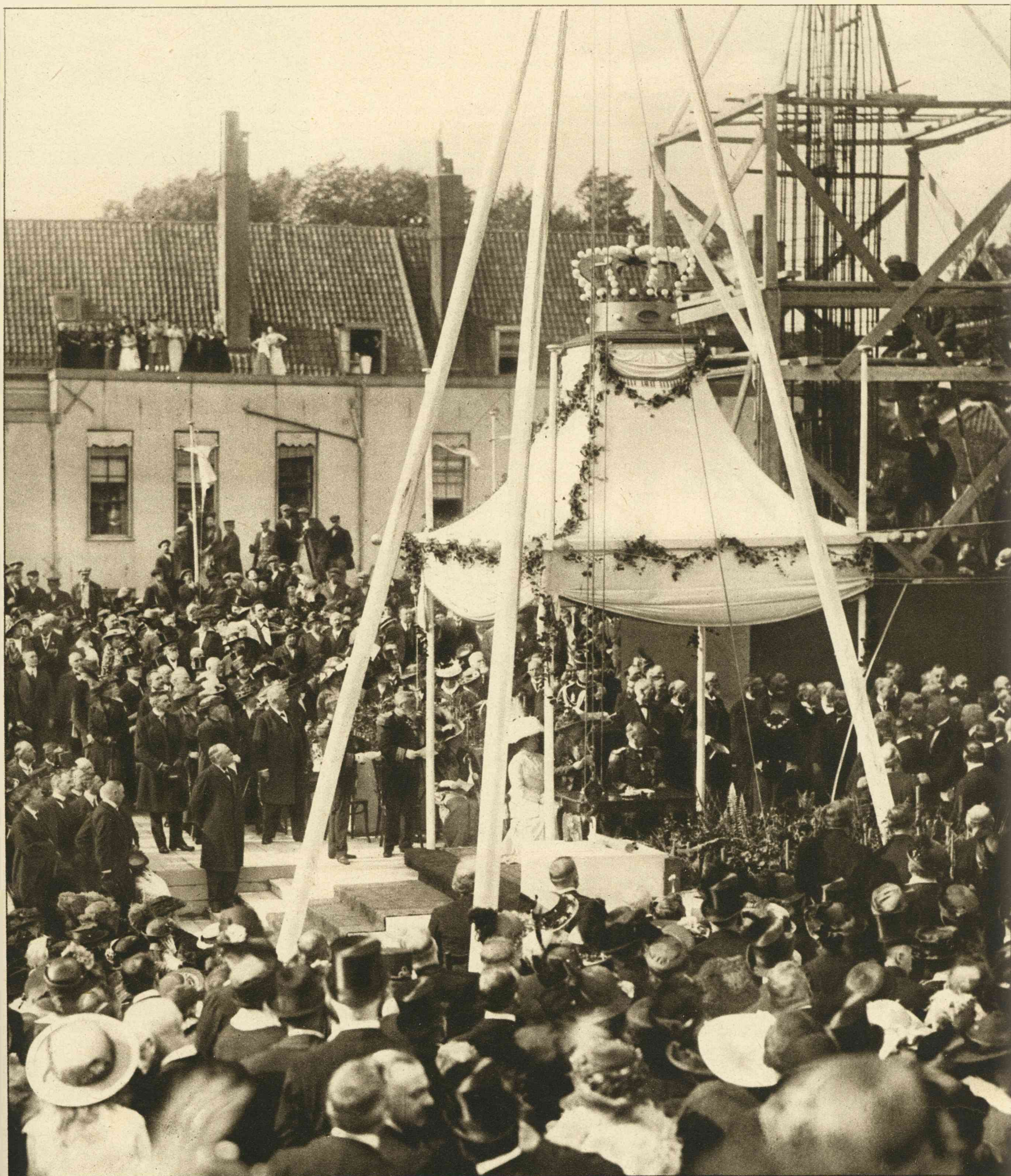
7½ CENT

Panorama

GEÏLLUSTREERD-WEEKBLAD

A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS MAATSCHAPPIJ - LEIDEN

ABON-
NEMENT
PER
KWARTAAL
26
NUMMERS
f 1.30

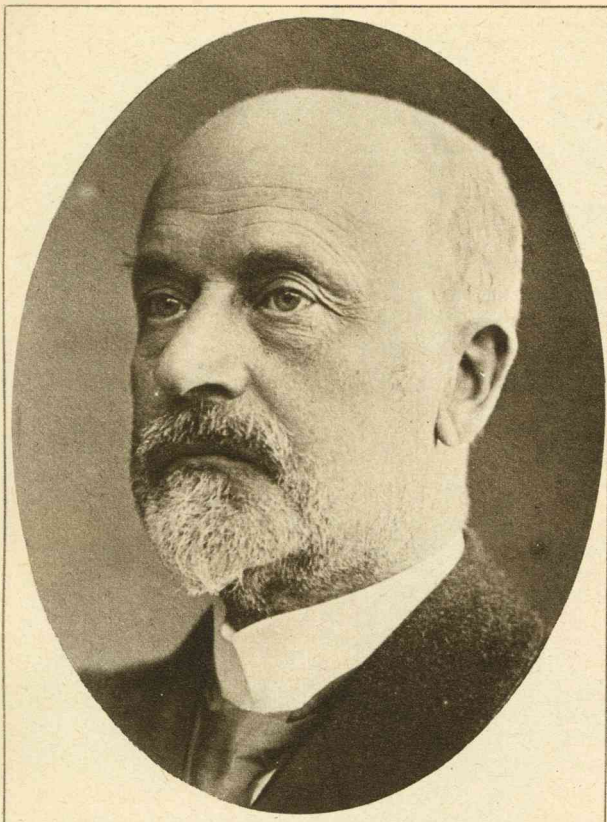

(Zie het artikel op pag. 12)

(Foto V. F. B.)

DE EERSTE-STEENLEGGING VAN HET NIEUWE RAADHUIS TE ROTTERDAM.

De Burgemeester van Rotterdam houdt in tegenwoordigheid van de Koningin en Prins Hendrik een toespraak.

N. BOSBOOM, Minister van Oorlog.

zien, heeft hij in de artikelen neergelegd. — Vervolgens is het wetsontwerp in den ministerraad gekomen; het is n.l. een eerste vereischte in ons staatsrecht dat de ministers het onderling eens zijn over de voorstellen door hen gedaan, terwijl speciaal bij een belangrijk ontwerp, zooals thans, het tenslotte te beschouwen is als een voorstel van de geheele Regeering en niet alleen van den minister van Oorlog.

Nadat de Koningin, van wie immers volgens de letter van de wet het voorstel uitgaat, het ontwerp gezien heeft, is door Haar aan den Raad van State advies gevraagd, door middel van den minister van Oorlog.

Van dit hooge regeeringslichaam is de Koningin presidente; de vergaderingen plegen echter door de Koningin nooit bijgewoond te worden, zoodat de vice-president, thans de heer van Leeuwen, oud-burgemeester van Amsterdam en gewezen Commissaris van de Koningin in Noord-Holland, de leiding heeft.

Na het advies van den Raad van State, is het ontwerp nog eens door de ministers en de Koningin behandeld, en eerst toen kon de Tweede Kamer er een oogje in krijgen. De minister zond het de Tweede Kamer toe, met een bijbehorende toelichting en de Kamer onderzocht het ontwerp in de afdeelingen, om daarna een afdeelvorslag, waarin de verschillende gemaakte op- en aanmerkingen, aan den minister te zenden. Deze diende daarop een memorie van antwoord in, waarbij hij rekening hield met hetgeen in de afdeelingen beweerd was en naar aanleiding van sommige aanmerkingen het ontwerp dan ook wijzigde (zoo ten opzichte van de leeftijdsgrens van 30, inplaats van 40 jaar, om aan te geven wie onder de bepalingen van de wet kunnen vallen) en hierop volgde het z.g.n.

Mr. H. GOEMAN BORGESIUS, (met hamer in de hand), presideert de Tweede Kamer.

Hoe een Wet tot stand komt

(Naar aanleiding van de Landstormwet)

Wanneer straks de oefening begint van de jeugdige landstormmannen en zij de burgerkleedij verwisselen met den militairen wapenrok, dan weet een ieder, dat die gebeurtenis een uitvloeisel is van de jongste wet — thans nog wetsontwerp — tot uitbreiding van den landstorm. En al zal in dit bijzonder geval een grooter deel van het Nederlandsche volk, den voorbereidingsarbeid voor deze wet met meer aandacht gadegeslagen hebben, dan gewoonlijk pleegt te gebeuren, we meenen dat het toch wel van belang is, zoo Panorama zijn lezers eens in woord en beeld brengt hoe een wet bij ons tot stand komt. We mogen wel aannemen dat, juist nu het wetsontwerp van den dag nog in behandeling is, de lezers gaarne eens zullen zien en hooren, hoe het eigenlijk precies in zijn werk gaat om het zoover te brengen, dat uit de idee, uit de gedachte, een wet geboren wordt.

Mr. P. W. A. CORT VAN DER LINDEN, Minister van Binnenlandse Zaken, tijdelijk Voorzitter van den Ministerraad.

In het algemeen kan men wel zeggen, dat het initiatief tot een wet genomen wordt door den betrokken minister, d.w.z. om bij ons geval te blijven, het is de minister van Oorlog, die het werk op zich neemt om een wet te maken.

Een enkele maal zien we het gebeuren dat een Kamerlid van 't recht van initiatief gebruik maakt, (zoo, om een voorbeeld uit den jongsten tijd te nemen, mr. Aalberse met z'n wet op de oneerlijke concurrentie), doch meestal is het de regeering, die met een wetsvoorstel aankomt. Intusschen valt er heel wat te doen, voor het ontwerp in openbare behandeling bij de Kamer komt.

Zoo heeft minister Bosboom, bijgestaan door een uitgebreiden staf van ambtenaren van het Departement van Oorlog, eerst de wet „in elkaar gezet“; de verschillende ideeën, die hij verwezenlijkt wilde

Mr. Dr. W. F. VAN LEEUWEN, Vice-President van den Raad van State.

H.M. Koningin WILHELMINA, Presidente v. d. Raad v. State.

eindverslag van de afdeelingen. Men kan dus niet zeggen, dat het voorstel onvoorbereid in openbare behandeling kwam, die thans plaats vindt.

Daarbij is het nog mogelijk, dat er wijzigingen worden aangebracht, door middel van amendementen, door de leden vastgesteld.

We wijzen hierbij nog even op het bestaan van een Commissie van Rapporteurs, van wie de voorzitter tijdens de openbare behandeling namens zijn medeleden verklaart hoe de Commissie over de artikelen en voorgestelde amendementen oordeelt.

Nadat de verschillende artikelen afzonderlijk behandeld zijn, waaraan eerst algemeene beschouwingen vooraf zijn gegaan, vindt de eindstemming plaats.

Wordt het wetsvoorstel aangenomen, en daar is alle kans op, dan gaat de Eerste Kamer, op dezelfde manier als haar collega te werk, met dit verschil dat in de Eerste Kamer geen amendementen kunnen worden aangebracht. Verklaart ook zij zich met het ontwerp ingenomen, dan behoeft het nog slechts de handtekening van de Koningin, om door plaatsing in het Staatsblad wet te worden. Ziet daar in korte trekken, hoe bij ons de gang van een wetsontwerp is.

J. J. G. BARON VAN VOORST TOT VOORST, Voorzitter van de Eerste Kamer.

Wanneer we er nog op gewezen hebben, dat speciaal de voorzitter van de Tweede Kamer — waar de debatten meestal minder rustig zijn en ook langer van duur, dan in de Eerste Kamer — een vermoeienden arbeid te verrichten heeft, evenals trouwens de minister van oorlog, die het ontwerp verdedigen moet, en minister Cort v. d. Linden, die als leider der regeering het woord moet voeren, dan hebben we de lezers weer voldoende op de hoogte gebracht van hetgeen er komt kijken, bij de behandeling van dit wetsontwerp, dat straks, aangenomen, voor de landweermannen in het vooruitzicht stelt binnen niet al te langen tijd huistoe te gaan en dat meteen een uitbreiding van onze weermacht bereikt.

Hetgeen dus in de praktijk een dubbel succes zal blijken te zijn.

STAATSBLAD VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 464.) WET van den 31sten December 1913, tot aanwijzing van de Posterijen, de Telegrafie en Telefoon als Staatsbedrijf.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRACIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is, den tak van Staatsdienst, omvattende de posterijen, de telegrafie en telefonie aan te wijzen als Staatsbedrijf in den zin der wet van 16 Februari 1912 (Staatsblad n°. 85);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

N°. 151. 1915. NEDERLANDSCHE STAATSCOURANT.

Donderdag 1 Juli.

WETTEN, BESLUITEN, BENOEMINGEN, ENZ.

Staatsblad n°. 151. BESLUIT van den 30sten Juni 1915, tot aanwijzing van de Posterijen, de Telegrafie en Telefoon als Staatsbedrijf.

Wij WILHELMINA, BIJ DE GRACIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel van 16 Mei 1915, n°. 3927, afdeling Nijverheid.

Gefelt op de Vlaamse wet van 8 October 1909, Staatsblad n°. 211, gewijzigd bij de wet van 8 Februari 1912 (Staatsblad n°. 64) en op het Koninkrijksbesluit van 10 April 1911, Staatsblad n°. 119, laatste gewijzigd bij Ons besluit van 16 Juni 1915 (Staatsblad n°. 254);

Den Raad van State gehoord (advies van 15 Juni 1915, n°. 12);

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is, den tak van Staatsdienst, omvattende de posterijen, de telegrafie en telefonie aan te wijzen als Staatsbedrijf in den zin der wet van 16 Februari 1912 (Staatsblad n°. 85);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

Artikel 2.

Artikel 3.

Artikel 4.

Artikel 5.

Artikel 6.

Artikel 7.

Artikel 8.

Artikel 9.

Artikel 10.

Artikel 11.

Artikel 12.

Artikel 13.

Artikel 14.

Artikel 15.

Artikel 16.

Artikel 17.

Artikel 18.

Artikel 19.

Artikel 20.

Artikel 21.

Artikel 22.

Artikel 23.

Artikel 24.

Artikel 25.

Artikel 26.

Artikel 27.

Artikel 28.

Artikel 29.

Artikel 30.

Artikel 31.

Artikel 32.

Artikel 33.

Artikel 34.

Artikel 35.

Artikel 36.

Artikel 37.

Artikel 38.

Artikel 39.

Artikel 40.

Artikel 41.

Artikel 42.

Artikel 43.

Artikel 44.

Artikel 45.

Artikel 46.

Artikel 47.

Artikel 48.

Artikel 49.

Artikel 50.

Artikel 51.

Artikel 52.

Artikel 53.

Artikel 54.

Artikel 55.

Artikel 56.

Artikel 57.

Artikel 58.

Artikel 59.

Artikel 60.

Artikel 61.

Artikel 62.

Artikel 63.

Artikel 64.

Artikel 65.

Artikel 66.

Artikel 67.

Artikel 68.

Artikel 69.

Artikel 70.

Artikel 71.

Artikel 72.

Artikel 73.

Artikel 74.

Artikel 75.

Artikel 76.

Artikel 77.

Artikel 78.

Artikel 79.

Artikel 80.

Artikel 81.

Artikel 82.

Artikel 83.

Artikel 84.

Artikel 85.

Artikel 86.

Artikel 87.

Artikel 88.

Artikel 89.

Artikel 90.

Artikel 91.

Artikel 92.

Artikel 93.

Artikel 94.

Artikel 95.

Artikel 96.

Artikel 97.

Artikel 98.

Artikel 99.

Artikel 100.

DE DUITSCHERS EN OOSTENRIJKERS IN 'T OOSTEN

DE STRIJD IN GALICIË.

Opmarsch van een afdeeling Tiroler Cavalie. Men lette op de stofwolken, die de paarden opwerpen, waardoor de nadering van een afdeeling paardenvolk reeds dikwijls op zeer grooten afstand verraden wordt.

HET OVERBRENGEN DER ORDERS.

De snelheid waarmee in tijd van oorlog de orders van den bevelhebber worden overgebracht, is heel dikwijls van groot belang voor het succes der onderneming. Daarom is de ordonnans, die de orders overbrengt, dikwijls genoodzaakt den kortsten weg te nemen, die dan wel eens midden door landerijen of door rivieren gaat, zoals hier op onze foto het geval is.

GEWONDE KRIJGSGEVANGENEN.

Russische krijgsgevangenen die tijdens de gevechten gewond werden, worden door de Oostenrijkers aan de verbandplaatsen achter het front verbonden en van eten voorzien.

TEGEN BESMETTING EN ONGEDIERTE.

De „Sanitätsanstalt“ (de desinfecteerinrichting) waarin ieder, die uit Rusland, Duitsland binnenkomt, ontsmet wordt teneinde het ontstaan of de verspreiding van besmettelijke ziekte tegen te gaan.

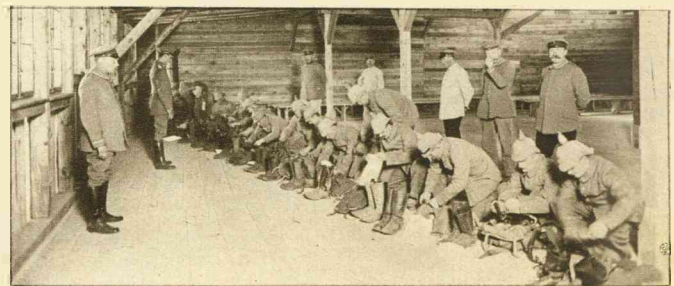
EEN GOEDE BEURT.

Duitsche soldaten, in Duitsland teruggekeerd van de jongste gevechten in Rusland, gaan de reinigingsinrichting binnen om ontsmet en van ongedierte gezuiverd te worden. (foto's V. F. B.)

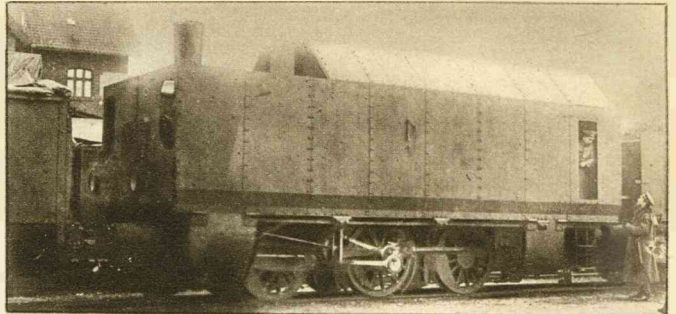
EEN STANDBEELD MEEGENOMEN.

Op hun terugtocht uit Duitsland hebben de Russen het Bismarck-standbeeld te Johannesburg van zijn voetstuk gehaald en meegenomen naar Rusland. Een vrolijk Duitsch soldaat heeft terwijl onze foto genomen werd de plaats van Bismarck ingenomen.

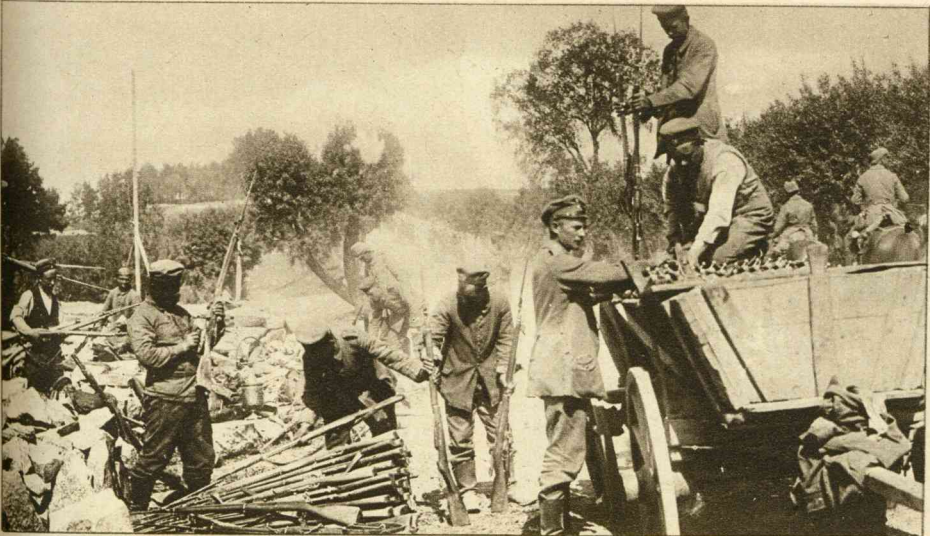
IN DE DESINFECTEERINRICHTING.

Voor het ontsmetten moeten kleederen, papieren en lederwaren ieder in een afzonderlijken zak gedaan worden omdat alle artikelen natuurlijk niet denzelfden graad van warmte kunnen verdragen.

GEPAANTSERDE TREINEN.

Een geheel op moderne wijze geblindeerde locomotief, zoals de Duitschers en Oostenrijkers gebruiken voor het voortbewegen van hun soldaten-treinen in Galicië.

DE OORLOGSBUIT.

Door de Duitschers tijdens hun jongste krijgsvruchten tegen de Russen buitgemaakt oorlogsmateriaal wordt gesorteerd om daarna vervoerd te worden.

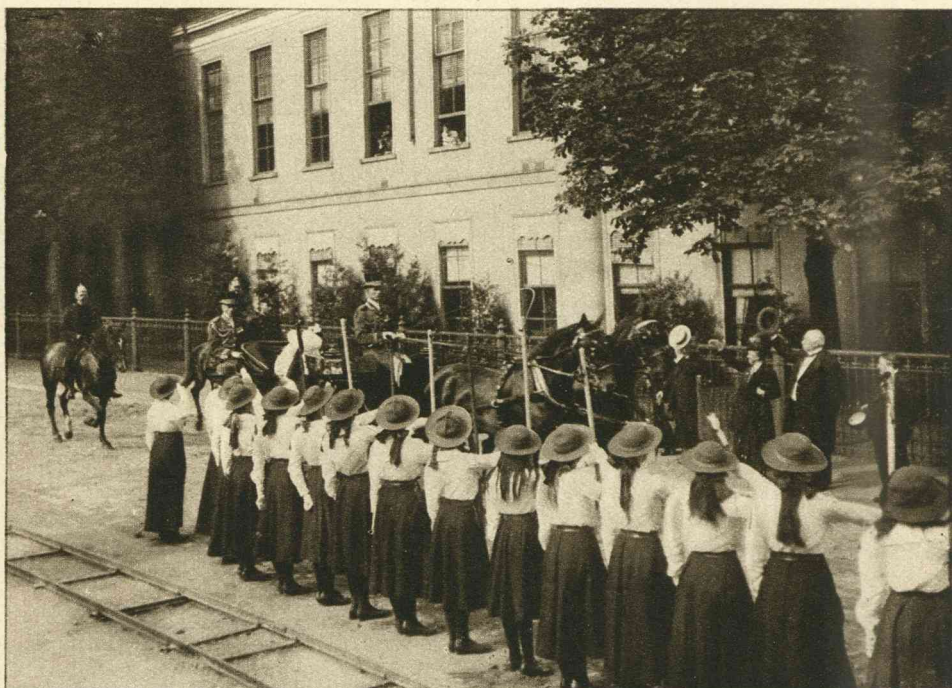
EEN VEROVERDE STELLING.

Een door de Russen op uitstekende wijze in staat van verdediging gebrachte rivieroever in Galicië, thans in handen der Duitschers. Deze stellingen werden 6 maanden lang door de Russen verdedigd en gaven een zeldzaam goed overzicht over het vóórliggende terrein en de aanrukkende Duitse troepen die trachten ze te bestormen.

DE EERSTE-STEENLEGGING VAN HET NIEUWE RAADHUIS TE ROTTERDAM DOOR H. M. DE KONINGIN OP 15 JULI 1915

H. M. de Koningin en Z.K.H. de Prins verlaten de St.-Laurens- of Groote Kerk te Rotterdam, waarvan zij de plechtige inwijding hebben bijgewoond.

Aankomst op het terrein van het nieuwe stadhuis aan de Coolvest te Rotterdam, waar langs den weg een afdeling meisjes-Padvinders was opgesteld.

Het terrein dat vrijkwam voor den bouw van 't stadhuis, door afbraak van de Zandstraat.

de eerste handelsstad door den eersten steen te leggen van een der belangrijkste bouwwerken van dezen tijd.

Met denzelfden troffel en hamer als Haar Vader indertijd gebruikte, heeft de Koningin nu deze daad verricht.

Het terrein van het nieuwe Stadhuis was van zijn ommanteling ontdaan, waardoor de burgerij de gelegenheid werd gegeven die plechtige gebeurtenis van naderbij te aanschouwen.

Bij aankomst op het terrein, dat met masten, vlaggen en groen versierd was, werden de Koningin en de Prins ontvangen door Burgemeester en Wethouders, de Raadhuyscommissie en de architecten.

Nadat de vorstelijke personen op het daarvoor opgerichte podium hadden plaats genomen, hield de Burgemeester een toespraak, aan welker slot hij H. K. H. verzocht de plechtigheid der eerste steen-richten. Alvorens daartoe over te gaan, hield H. M. een met krachtige stem uitge-

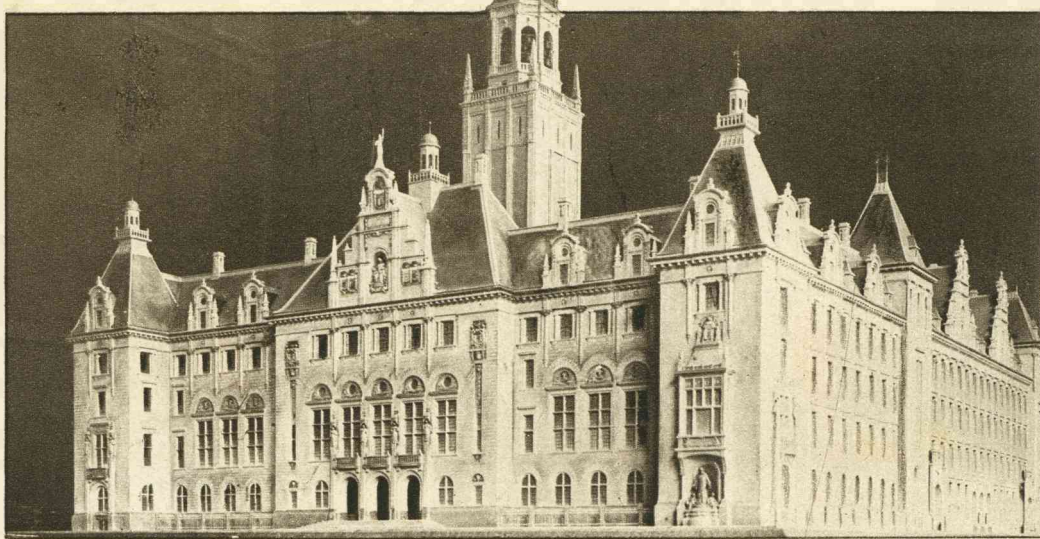
De enorme massa palen (totaal 8500, elk van 14—20 M. lengte) die het stadhuis moeten dragen.

Wellicht heeft er nooit een eerste-steenlegging van een belangrijk en grootsch bouwwerk onder zulke benarde en onzekere tijdsomstandigheden plaats gehad als die van het nieuwe Raadhuis te Rotterdam.

Ontworpen en begonnen in vrede, is de oorlog plotseling ingevallen en hoewel Nederland gespaard bleef, voor geen enkele stad waren de gevolgen zoo ingrijpend als voor Rotterdam. De havens zoo goed als leeg; de handel stil. En dat in een tijdperk van opbloei en ontwikkeling van grootsche plannen en uitbreiding, waarin alles gebaseerd is op vooruitgang in de toekomst...

Echter, de Rotterdamsche energie toont juist nu haar gezonde kracht. Geen enkel plan is opgeschort; het boschplan vordert; de groote doorbraak is niet uitgesteld; aan het raadhuis wordt doorgewerkt, zoodat, nu de onderbouw nagenoeg gereed is, de eerste steen gelegd kon worden voor den bovenbouw.

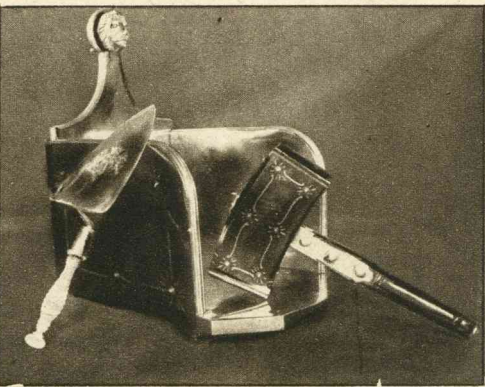
Die eerste-steenlegging, evenement van beteekenis, is gebeurd door H. M. de Koningin. Zooals in 1874 Willem III blijk gaf van zijn belangstelling in een grootsch bouwwerk van Rotterdam n.l. de brug over de Maas, zoo geeft de Koningin blijk mee te leven met de groote gebeurtenissen van

Zooals het Rotterdamsche Stadhuis worden zal.

sproken rede. Na het leggen van den steen nam de Burgemeester andermaal het woord en dankte hij de Koningin voor de handeling welke Zij heeft willen verrichten.

In den eersten steen werd een looden koker gemetseld, waarin een door de Koningin, den Prins en verdere autoriteiten ondertekende oorkonde, met

De gereedschappen waarmee H. M. de Koningin den eersten steen legde: zilveren troffel en hamer, koperen bak. Deze gereedschappen hebben voor Rotterdam historische waarde omdat ook Willem III in 1874 daarmee den eersten steen legde van de Maasbrug.

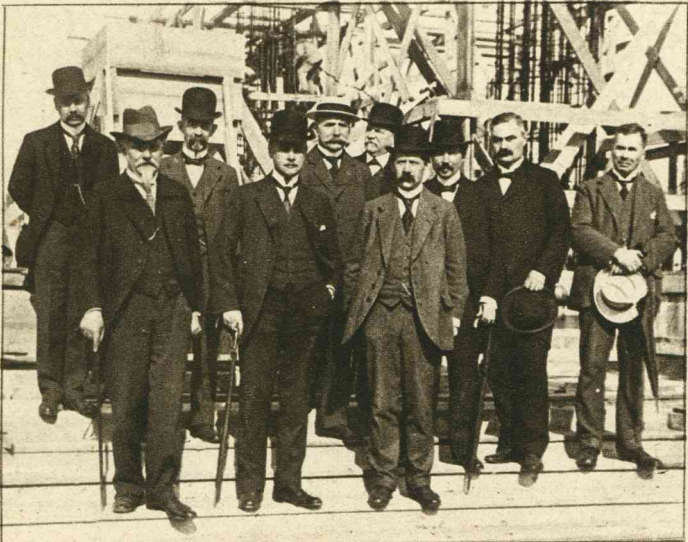
één exemplaar van alle thans in Nederland gangbare muntsoorten was geborgen.

Tijdens de inmeteling zong de Kon. Zangvereniging Rotte's Mannenkoor een toepasselijk lied voor deze gelegenheid vervaardigd door Ds. B. ten Kate.

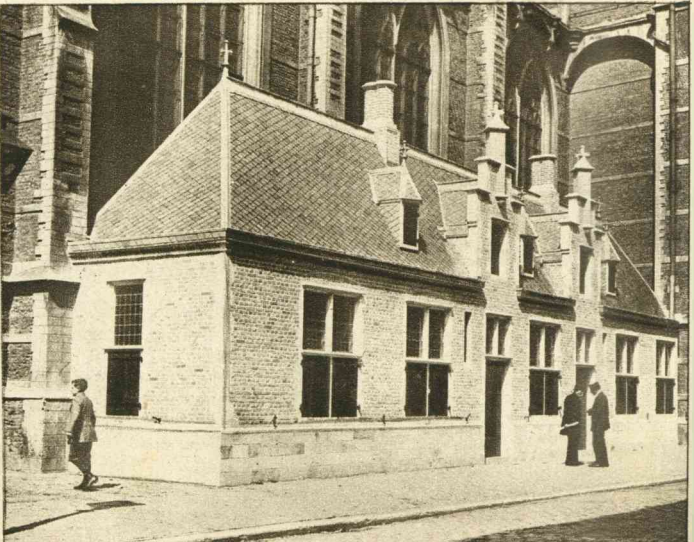
Naast belangstelling voor het nieuwe, had H. M. ook interesse voor 't oude: Vóór de plechtigheid der eerste-steenlegging van het nieuwe Raadhuis, had de Koningin en de Prins de plechtige inwijding der Groote Kerk bijgewoond. Bijna een jaar is men bezig geweest aan de restauratie. H. M. heeft zelf geldelijk daarin bijgedragen. Onder de geheel belangelooze leiding van den architect Hooykaas heeft de prachtige Kerk haar ouden luister geheel herkegen. Een fraai geschilderd raam, waarvan wij op pag. 15 een foto geven, is bij de vier reeds aanwezige gekomen. De inwijding der Kerk geschiedde door Ds. J. R. Callenbach.

De Koningin en de Prins waren in het midden van het schip der Kerk gezeten vlak tegenover den Predikstoel.

Na afloop van den dienst werd door de Hooge Gasten een rondgang door het kerkgebouw gemaakt, waarbij de architect B. Hooykaas Jr. de noodige uitlegging gaf. — De 15e Juli was voor Rotterdam een dag van groote historische beteekenis.

De Raadhuyscommissie. Op de eerste treden v. l. n. r.: Prof Everts; Mr. Zimmerman; (Burg.), de hr. Kok, (architect). Daarachter v. l. n. r. de heeren: Mr. Lugt; Mr. Heynsius; J. Verheul; Struyck; Bürgdoffer; W. A. Mees; Mr. v. d. Hoeven.

De restauratie van de Groote Kerk aan de St.-Laurensstraat te Rotterdam. Het nieuwe gebouw op den voorgrond zal de oude doopkamer vervangen.

GEÏLLUSTREERD OORLOGSNIEUWS

MET KONINGIN ELISABETH TE WATOU.

Bovenstaande interessante foto ontvingen wij van een onzer lezers uit het Belgische plaatsje Watou nabij Poperinghe, vlak achter de strijdlinie. Ze is genomen in het St.-Jozefsvluchthuis waar de verlaten kinderen, weezen meestal, uit de beschoten dorpen voorloopig worden opgenomen alvorens doorgestuurd te worden naar een der gestichten in Zwitserland, voor de arme kleinen ingericht door de goede zorgen van H.M. Koningin Elisabeth van België (1). Miss Jife (2) een Schotsche, die met haar auto's de kleinen uit de beschoten dorpen haalt; Jonkvr. Jeanne Porvis de Eenbossche (3) directrice van het toevluchthuis te Watou; Kolonel Erembloy (4); Duinan (5), Adjutant van Kolonel Erembloy; Pater Bertien de Coster (6).

Oorlogs-Kroniek.

31 Mei. De Engelsche stoomschepen Dixiania en Cysne worden evenals de Deensche boot „Torljari" tot zinken gebracht. — Sir Edward Grey gaat voor eenigen tijd met vacantie.

1 Juni. De Geallieerden maken vorderingen bij Souchez. — Het Oostenrijksch-Duitsche leger maakt vorderingen bij Przemyśl. De Oostenrijkers bestoken de Russische troepen aan de San op hevige manier en veroveren Stryi. — De opmarsch der Italianen aan de grens van Trente en Tirol duurt voort. Een Italiaansch eskader torpedojagers bombardeert Monfalcone. — Een Zeppelin bij Helgoland neergeschoten. Zeppelins werpen bommen op Londen. Op Bari

DE ENGELSCH RECRUTEERING.

Den bekenden Engelschen vrijwilliger O'Leary, die zich aan het front door zijn heldhaftig gedrag zoozeer onderscheiden heeft, wordt door een lersch bloemenmeisje een bloemenhulde gebracht op zijn terugkeer van een redevoering door hem te Londen gehouden ten gunste van de recruteering in Engeland.

en Brindisi worden bommen geworpen. De Geallieerden doen aanvallen op Ari-Burnu, op Gallipoli.

2 Juni. De Fransen maken geringe vorderingen ten Noorden van Atrecht, bij Souchez en Neuville. De Engelschen bestormen het kasteel Hooge bij Zonnebeke. Bij Yperen is de strijd het felst. — De Oostenrijkers treden aanvallend op bij de Pilica. — De Italianen behalen geringe voordeelen bij Croce, bezetten Storo en dringen tot Cordino door. — Het Engelsche s.s. „Saidieh" getorpedeerd. Te Londen vinden opnieuw anti-Duitsche opstootjes plaats.

3 Juni. De Duitsch-Oostenrijksche troepen hernemen Przemyśl. De Russen behalen eenig voordeel bij Chavli.

VAN HET FRANSCH HOOFD-KWARTIER.

Generaal Joffre, de Fransche generalissimus, houdt voor zijn hoofdkwartier in een stad in Noord-Frankrijk besprekingen met de officieren van zijn staf.

EEN OORLOGSHUWELIJK.

Voor eenige dagen had op Hohenfinow, het landgoed van den Rijkskanselier van Duitschland, Von Bethmann-Hollweg, in alle stilte het oorlogshuwelijk plaats tusschen zijn dochter en den Graaf Zech-Burkersroda. Op onze foto ziet men Von Bethmann Hollweg zich met zijn dochter naar de dorpskerk van Hohenfinow begeven.

LIEFDADIGHEID IN CONSTAN-TINOPEL.

Turksche vrouwen hebben het plan opgevat om voor de betrekkingen van gevallen krijgers geld in te zamelen. Op onze foto is een van deze Turksche schoonen, haar gezicht gehuld in den traditioneele sluier, bezig haar liefdewerk te verrichten.

Z. K. H. PRINS HENDRIK TE GOES.

In 't begin der vorige week bracht Z. K. H. Prins Hendrik een bezoek aan Goes. Maandagavond presideerde de Prins in de Grootte Sociëteit aldaar een vergadering, waarin, in verband met de oprichting van een afdeling van het Rode Kruis, een tweetal redevoeringen werden gehouden om het groote nut van het Rode-Kruiswerk uiteen te zetten en voor de jonge afdeeling propaganda te maken. Links: Aankomst van Z. K. H. de Prins te Goes. Rechts: Z. K. H. bezichtigt eenige exemplaren van het prachtig Zeeuwsche paardenras.

PICCOLO*)

DOOR J. T. VAN LEIDEN

Ikken Zaterdagavond kwamen we in de sociëteit bijeen, de notaris, de kantonrechter, de ontvanger en ik, en wanneer de dokter kans zag kwam hij ook. Dat gebeurde niet dikwijls, want hij had 'n zeer drukke practijk en het lukte hem maar zelden er een uurtje uit te breken. Ook dan stond hij een groot deel van den avond aan de telefoon, en maar al te vaak werd hij te midden van een gesprek weggehaald.

Ons clubje werd „de Praters” genoemd, omdat we niet omberden, niet domino'den, niet lazen, ook niet overmatig dronken, maar louter en alleen bijeenkwamen om te praten.

En dat ging niet over koetjes en kalfjes, niet over de schandaaltjes van den dag en evenmin over effecten, politiek of vrouwen; neen, ik herinner me niet ooit leerzamer sociëteitsuurtjes gekend te hebben dan die Zaterdagavonden, waarvan ik altijd 'n gedachte rijker naar huis ging.

De notaris vertelde van erfenis-intriges die hij meegemaakt had en die ons de merkwaardigste kijkjes gaven op den omlaaghalenden invloed van het geld op overigens brave menschen; ook had hij 'n groote verzameling boeren-slimmheden op zijn repertoire, die heel vermakelijk waren.

De rechter raakte niet uitgepraat over de behendigheid waarmee beroepsmisdadigers zich wisten te verdedigen, de veelsoortige trucs van hun vak en de moeilijkheden die er aan verbonden waren om van hun schuld niet alleen wettelijk maar ook moreel overtuigd te zijn; hij maakte de ingewikkeldste gevallen mee, wist van veel humoristisch, maar ook van veel ellendigs te vertellen.

De ontvanger was de vrouwde van weduwen en gepensioneerden, en had van heel wat fatsoenlijke armoe gehoord, die ons dikwijls stil maakte van medelijden.

Wat mijzelf betreft, ik had een uitgebreide verzameling van avonturen en anecdoten uit mijn Indische officiersjaren, waarvan de dokter, zooals hij plagend zei, maar de helft geloofde omdat het alles zoo ver weg en zoolang geleden gebeurd was.

Ja, de dokter! Als die vertellen ging, hielden we allemaal graag onzen mond, want niet alleen bracht hij ons telkens weer in verbazing en bewondering over de nieuwe wonderen van de chirurgie, maar vooral boeiden ons zijn echt menschenlijke verhalen over het verschrikkelijke lijden, over den wanhopigen strijd met den dood, over het verdriet en de pijn en het moedig gedragen leed dat hij dag in dag uit bijwoonde.

Hij was uiterlijk een ruwe man, en hij verontschuldigde dit door te zeggen dat je bij dat eeuwige snijden en zagen wel onverschillig moest blijven, wilde je het volhouden. „Verbeeld je dat ik huilen moest bij elk been dat ik afzet!” placht hij te zeggen. Ik weet dat hij een hart van goud had, maar als je hem voor de eerste maal bijwoonde, en zijn kort-affe manier van spreken hoorde, zou je dat zoo dadelijk niet denken.

Wanneer hij op de soos kwam, was het eerste wat hij deed het avondblad inzien. „Ik lees maar eenmaal in de week de krant,” zei hij. Zoodra hij binnenkwam, snelde de piccolo met de versche Rotterdammer op hem toe, wel wetend dat hij bij den dokter geen seconde te laat moest komen. En zoodra de krant was doorgezien — dat duurde geen kwartier — moest er thee voor hem klaar staan, niet te sterk, niet te slap; en wee, zoo daaraan iets mankeerde. Maar als hij zijn kopje, met een onderzoekend gezicht en gefronste wenkbrauwen, leeggedronken had, dan begon hij te vertellen.

Van iemand die sublimaat had genomen, en blij was dat hij stierf; van een patiënt die tegen alle regelen der wetenschap in met een poover restje nieren jaren lang in leven bleef; van een vrouw die haar vijf kinderen in een badkuip verdrinken had om ze voor ellende te bewaren.

Maar den avond waarvan ik u verhalen wil was hij anders dan gewoonlijk. Hij zag den piccolo, die hem de krant te laat bracht en op zijn kleine beenen te beven stond, opmerkzaam aan en zei: „je ziet er moe uit, jongen — krijg je wel te eten? Slaap je wel lang genoeg?” En toen ging hij met den buffetchef staan praten en wees herhaaldelijk naar den piccolo.

„Wel, dokter,” vroeg ik, „scheelt er wat aan van avond?”

DE TAKS VAN DEN PRINS POSEERT!

De overal bekende Taks van den Prins vergezelde Z. K. H. ook op zijn tocht naar Goes. Ofschoon hij zich op zijn vele reizen in den regel nogal op zijn gemak gevoelt, gaf hij dezen keer duidelijke teekenen van onrust en ondernam hij een wandeling door het belangstellend publiek. Een Goesche schoone ving den zwerveling op, bracht hem tot kalmte en poseerde even met hem voor onzen fotograaf. Daarna werd Taks in den Prinselijken auto gezet en vermaand om rustig te wachten op zijn meester, wat hij toen ook deed.

last van sentimentaliteit?” Hij zuchtte. „Zoo iets,” zei hij kort.

„En hoe komt dat?”

We trachtten hem aan 't praten te krijgen, en toen zijn thee op was en hij den piccolo vriendelijk had toegeknikt omdat het zoo'n bijzonder lekker kopje was geweest, gelukte dat ook.

„Verbeeld je wat me vandaag gebeurd is: wordt me daar dat kleine duvelstoejagertje van 't hotel De Kroon binnengebracht — twee ribben en 'n pols gebroken.”

„Dat jongetje met al die koperen knopen?” vroeg de notaris.

„Ja,” knikte de dokter.

We kenden hem allemaal, 't chasseur-tje, want we aten nog al eens in De Kroon, maar wat hadden we overigens ooit notitie van hem genomen? Nu hem een ongeluk overkomen was, herinnerden we ons hem opeens allemaal.

„Van de trappen gevallen?” informeerde de ontvanger.

„Ik zal 't je vertellen,” ging de dokter voort. „Dat kind met z'n bleke gezicht is dertien jaar. Juist zoo oud als jouw oudste jongen” — hij wees naar den kantonrechter — „voor wien je onlangs zoo doodsbenauwd was toen hij wat hoestte, en 'n jaar ouder dan mijn Willem, dien ik wel onder 'n glazen stolp zou willen zetten om hem voor zorg en verdriet en ziekte te behoeden. Van 's morgens zes uur — zijn jullie een van allen ooit om zes uur op? — tot 's avonds twaalf is dat schaap in dienst. Jij gooit hem je jas toe, en jij je hoed, en ik m'n stok, en 'n ander stuurt hem om 'n boodschap of om 'n auto; de ober jaagt hem de trap op naar kamer zoo-veel, en de portier snauwt hem af omdat ie zoo lang wegblijft en de directeur geeft hem 'n oorveeg als hij met z' moeien rug tegen den muur leunt. Uren lang draait hij de vleugeldeuren rond om menschen in en uit te laten en daarbij neemt hij duizendmaal z'n pet af. Hij mag zien hoe rijke, lustige menschen, in avondtoilet, pratend en lachend in- en uitloopen, hoe ze af- en aansnellen in rijtuigen en automobielen, en de kostelijkste maaltijden verschalken waarvan hij de onooglijke, dooreengehutselde resten krijgt.

„Stel je eens voor, heeren: dat ventje is daar acht-tien uren bijna zonder rusten aan 't werk, op een leeftijd die zorg en toezicht, frissche lucht, goede verpleging en gezond voedsel vereischt. Hij is de voetveeg van iedereen, moet van den morgen tot den avond voor iedereen klaar staan. Krijgt hij 'n enkelen keer een fooi, dan grist de portier hem die uit de hand — wat denk je wel, lummel! die was natuurlijk voor mij bestemd! Als hij naar beneden gaat om te eten — een half uur mag hij daaraan besteden — vindt hij koude, onsmakelijke overblijfselen, die de koksjongens niet meer lustten, en als hij aanmerking maakt slaat de kok hem om de ooren.

Dikwijls ook heeft hij geen tijd om te eten, want bezig is hij den heelen dag: al het werk waar een ander geen zin in heeft, wordt hem opgedragen. Als het voorjaar is, en andere kinderen in de wei spelen, leegt hij de aschbakjes in de hall; als het een heldere vriesdag is en de jongens buiten sneeuwballen gooien, helpt hij de bezoekers in hun overschoenen. De buitenlucht geniet hij alleen op weg naar huis, 's nachts om twaalf, en op weg naar 't hotel, 's morgens om zes. In den tijd daartusschen slaapt hij, de enkele uren waarmee menig sterk, volwassen mensch 't op den duur niet zou uithouden. Als wij onze kinderen naar bed hebben gebracht, en ze ingestopt en goedennacht gezoend, en bezorgd gezegd dat 't alweer halfnegen is, en dat ze maar lekker moeten slapen — dan neemt hij natte paraplu's aan, en toetert om 'n auto, en draait de deur om en om, en rent trappen op en af.

„Als hij nu nog maar eens 'n vriendelijk woord hoorde! Hij herinnert zich niet dat iemand ooit lief voor hem is geweest. Gebeurt het jullie wel, dat je er zoo razend spijt van hadt een ruw woord tegen een van je kinderen gezegd te hebben — ofschoon het verdiend was? Tegen dien jongen is niemand ooit anders dan ruw geweest.”

De dokter zweeg even, en weer ging z'n blik naar den piccolo, die bij 't biljart de punten stond aan te teekenen; waarom lag dat kind nog niet in bed? vroeg ik me af.

De notaris schudde meewarig 't hoofd. „Maar wat voor ouders zijn dat dan die zoo iets toelaten!” zei hij verontwaardigd.

„Ouders? Z'n vader heeft ie nooit gekend; z'n moeder schijnt ergens in Brussel rond te loopen. Slapen doet hij op 'n zolder tusschen andere wrakke en mislukte zwervers, in de een of andere achterbuurt; dat kost hem vijftien cent per nacht, en daarmee is juist z'n weekloon gemoeid. Kleeren en eten heeft hij vrij . . . O ja, ze behandelen hem royaal, daar in De Kroon! Kunnen jullie 't begrijpen dat hij nu en dan, als 't toezicht even verslapte, wegsloopt naar 'n plaats waar men zelfs hem wel even met rust liet, en dat hij daar ging zitten snikken van machteloos verdriet? Dat waren nog z'n gelukkigste oogenblikken, zei de arme drommel.”

*) Deze schets berust op een ware gebeurtenis.

De piccolo kwam waarschuwen dat er van 't ziekenhuis getelefoneerd werd, en de dokter stond op.

„Ja, jongen, ik kom,” zei hij, en onder 't gaan legde hij z'n hand op den schouder van 't verwonderd duizendpootje.

Spoedig daarna was hij weer bij ons. „Ik moet naar m'n patiëntje. Hij heeft erge pijn. Ik vrees voor de een of andere complicatie.”

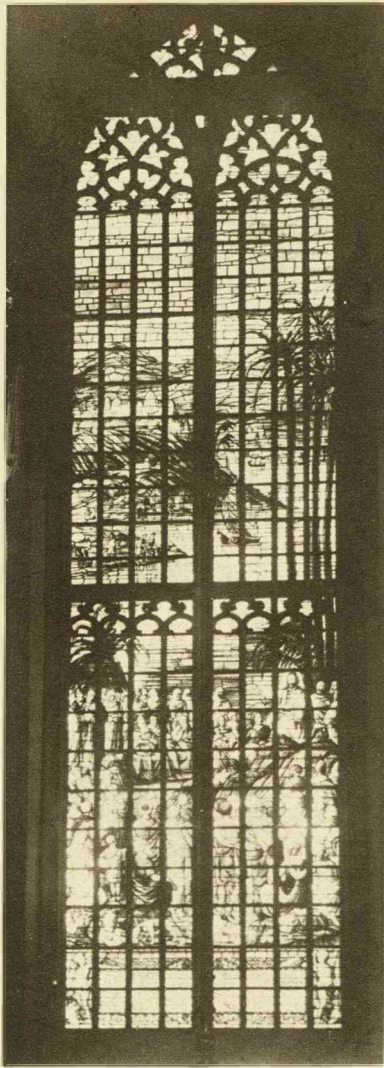
„Maar hoe is dat ongeluk nu eigenlijk gebeurd, dokter?” vroeg ik.

Hij zag ons ernstig aan. „'t Werd hem eindelijk te machtig. Vanochtend stond hij op de bovenste verdieping, aan de open deuren van de lift, en keek in dien donkeren, diepen koker. Toen sprong hij naar beneden . . .”

Bij 't weggaan keek de dokter nog over zijn schouder naar ons om: „vertel het je vrouw en je kinderen en je kennissen en iedereen — en zeg dat we er allemaal schuld aan hebben!”

JOANNISTHEELEN.
De Weleerw. hr. JOANNIS THEELEN uit Beesel in Limburg, die een dezer dagen benoemd is tot Bisschop van Nicopoli in Bulgarije.

EEN FRAAI KERKRAAM.

Mevrouw de Weduwe A. van Vollenhoven-van Staveren heeft de Grootte Kerk te Rotterdam ter nagedachtenis van wijlen haar echtgenoot, Antonie van Vollenhoven, een zeer fraai kerkraam geschonken. Het is een uitnemend stuk glasschilderkunst, voorstellende „De Bergrede”, ontworpen door den heer Velthuis en afkomstig uit de ateliers van den heer J. L. Schouten, te Delft. In tegenwoordigheid der schenker, H. M. de Koningin, Z. K. H. Prins Hendrik, de Ministers en verdere autoriteiten is het raam Donderdag j.l. op plechtige wijze officieel onthuld.

MR. L. H. W. REGOUT.

Tot tijdelijk en buitengewoon Gezant bij Z. H. den Paus is benoemd Mr. L. H. W. REGOUT, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, oud-minister van Waterstaat. Mr. Regout werd den 27en October 1861 te Maastricht geboren, promoveerde op 22-jarigen leeftijd als civiel-ingenieur aan de Leuvense Universiteit en in 1896 tot doctor in de rechten aan de gemeentelijke Hoogeschool te Amsterdam. In parlementaire kringen geldt hij als een persoonlijkheid van erkende bekwaamheid en als begaafd redenaar, die zoowel in als buiten het Parlement in zijn welverzorgde redevoeringen blijk gaf van zijn uitgebreide kennis.

Cyprian keek haar aan, terwijl ze de kleine in de armen nam en het suste, en bewonderde de bekoorlijkheid en lieflijkheid van haar verschijning.

„Om 's hemelswil geen verontschuldigingen,” antwoordde Cyprian. „Ik ben overtuigd, dat mijn figuur bespottelijk genoeg was om elke uitbarsting van vrolijkheid te wettigen.”

„Ja, werkelijk!” stemde het jonge meisje opnieuw lachende in.

Dezen keer werkte de vrolijkheid zoo aanstekelijk, dat Cyprian er luid mee instemde.

„Ik ben blij dat u niet boos op mij is,” zei het jonge meisje. „O, hemel, daar komt de moeder van de kleine! Kijk in vredesnaam ernstig, anders verdenkt ze mij nog van ongevoeligheid, die ik zeker ben niet te bezitten.”

Op deze wijze leerde Cyprian Beck jufvrouw Claire Edwards kennen, die in W. 157 van Popham's huurkazerne woonde.

Gedurende de dagen die volgden, betrapte hij er zich op, dat hij als 't ware instinctmatig het balkon opliep tegen den tijd dat het jonge meisje naar huis terugkeerde met een pakje naaiwerk in de hand.

Het meisje interesseerde hem, omdat ze zoo geheel verschilde van de vrouwen uit haar omgeving. Bovendien was ze onuitsprekelijk lief en mooi. Haar zacht rond gelaat, de fraai gevormde wenkbrauwen, de lachende bruine oogen waren van een zeldzame bekoorlijkheid. Cyprian zag haar gelaat des nachts in zijn dromen en des daags tijdens zijn werkzaamheden.

Juist in dezen tijd deed Claire hem een verrassend voorstel.

„U schijnt zoo alleen,” zei ze tot hem, toen ze hem weer op het balkon, dat rond het geheele reusachtige gebouw liep, ontmoette, „en blijkbaar zonder vrienden. Ik ben ook alleen, er is hier niemand, dien ik ken. Ik zou graag eens met u praten. Waarom zouden we niet samen verkeerden?”

Onze journalist was door het vrijmoedige voorstel zoo verbluft, dat zij dit opmerkte en teleurgesteld vervolgde:

„Misschien vindt u mijn idee niet goed? Als dat zoo is, zeg 't mij dan dadelijk. Misschien is het in Yorkshire, waar u zegt vandaan te komen, geen gewoonte.”

„Ik vrees dat ik u niet goed begrijp,” zei Cyprian verward.

„O, hoe grappig!” lachte het meisje. „Iedereen begrijpt dat toch! Of,” onderbrak zij zichzelf, terwijl een donkere blos over haar bekoorlijk gezichtje vloog, „u denkt toch niet, dat ik bedoelde „geëngageerd zijn”, is 't wel? Hoe dom van mij,” ging ze gejaagd voort, „natuurlijk, vele menschen bedoelen met „verkeeren” dat ze geëngageerd zijn. Maar ik meende . . .”

„Och, 't was dom van mij,” zei Cyprian, angstvallig verdere verontschuldigingen willende vermijden. „Het is heel vriendelijk van u, dit te willen voorstellen. U moet mij mijn Yorkshiresche stommiteit vergeven. Ik begrijp nu dat uw bedoeling is met elkander vriendschappelijk om te gaan, waarbij voor het overige ieder voor zichzelf zorgt, en zijn eigen onkosten betaalt, terwijl als men „geëngageerd” is, alleen...”

„Natuurlijk, dan zou jij voor ons beiden moeten betalen,” ging het meisje lachend voort, het voor beslist houdende, dat haar voorstel was aangenomen.

„Goed begrepen dus. We zijn twee kameraden.

En nu zou ik dadelijk op je kameraadschap beslag willen leggen, om van avond ergens heen te gaan.

't Kan mij niet schelen waarheen!”

HET ROOIJEN DER AARDAPPELEN.

DE VEILING.

HET VERLADEN DER AARDAPPELEN.

GOUDMIJNEN IN NEDERLAND.

Ja heusch, lezer. U hebt goed gelezen: Goudmijnen in Nederland. Het zijn natuurlijk geen echte goudmijnen, want aan goud in den grond is ons vaderland even arm als het rijk is aan dat kostbare metaal boven den grond. In klinkende munt dan natuurlijk. — Wat wij met goudmijnen bedoelen, zijn de honderden hectaren bouwgrond in de Streek (Noord-Holland), beplant met vroege — z.g. „nieuwe” aardappelen. — Als U daar eens, zoals wij gedaan hebben, thans een kijkje ging nemen, nu de rooitijd in vollen gang is, dan zoudt U over ons opschrift niet verbaasd zijn geweest. Want er wordt daar geld verdiend; geld bij hoopen. 's Morgens vroeg, heel vroeg, om drie uur, is de landman al op zijn akker om te rooien, zoo hard het maar gaan kan. Gelukkig als de „stoelen” (aardappelplanten) rijk beladen zijn! Want dat beteekent dan natuurlijk een dubbele oogst. Tijdens het rooien worden de aardappelen reeds gesorteerd in „grootte” en „kleine”. — Dan komen zij aan de veiling van de marktvereniging „De Tuinbouw” aan 't station Bovenkarspel. Dat is me daar 's middags om een uur of twee een groote bedrijvigheid. Soms komen er 300 en meer schuiten aan den afslag, alle volgeladen met

vroege aardappelen. Sommige dagen bedraagt de aanvoer 20.000 en meer halve H.L. Als u nu even nagaat dat de gemiddelde prijs van een zak aardappelen f2.50 bedraagt, dan beteekent dat in 't drukst der campagne een omzet van f50.000 per dag. Iederen dag een halve ton! Of er dus goud in den grond zit, al is het geen baar goud. Het afslaan der schuiten gaat evenals op de aardbeivenning te Beverwijk, waar wij Unlangs van vertelden, per electrisch afmijntoestel. Na afloop der veiling begint de drukte bij 't verladen. De aardappelen, aangevoerd in zakken op zwaarte van 36 K.G., worden nu overgestort per baal ter gewicht van 50 K.G. Wagons bij wagons worden nu volgeladen, tot eindelijk de „goederen”-trein gereed staat. Treinen met 40 à 50 volgwagons zijn in den drukken tijd geen zeldzaamheid. — De meeste groothandelaars koopen voor Duitsche firma's waarnaar iederen dag de aardappeltreinen worden verzonden. Natuurlijk gaat niet alles naar Duitsland, maar blijft er ook een groot gedeelte in het land voor binnenlandsch gebruik. Dat de omzet aan station Bovenkarspel van beteekenis is, kan blijken uit het feit, dat b.v. op 8 Juli j.l. reeds voor een millioen gulden geveild was!

BOND VAN STEENHOUDERS-PATROONSVEREENIGINGEN IN NEDERLAND.

Verleden week Woensdag en Donderdag hield de Bond van Steenhouders-Patroonsverenigingen in Nederland zijn negende algemeene jaarlijksche vergadering in „Buitenlust" te Utrecht, onder voorzitterschap van den heer C. G. Simons uit Amsterdam. Hierboven een foto van de vergaderden.

II.

Er brak nu een aangename tijd aan voor Cyprian Beck. In het begin deed hij zijn best zich de opvatting van het meisje eigen te maken en elkander te beschouwen als twee eenzellige menschen, zonder vrienden of kennissen, die behagen schepten in elkanders gezelschap als een paar trouwe kameraden. Langzamerhand begon zich bij hem zijn gevoel te wijzigen, tot hij eindelijk tot de overtuiging kwam, dat hij tot zijn ooren verliefd was geraakt op het jonge meisje. Hij was gaandeweg tot het besef gekomen dat dit meisje uit de lage volksklasse even beschaafd en welopgevoed was als de jonge dames die hij steeds ontmoet had. Nochtans, hoewel hij zeer liberaal was in zijn opvatting betreffende rang en stand, zei zijn gezond verstand hem toch, dat het voor zijn positie en toekomst de reinste dwaasheid zou zijn, om zich een vrouw te kiezen uit de onderste lagen der maatschappij.

Hij dacht zoo niet als hij met Claire wandelde. Dan vergat hij vooroordeel en besluiten en was hij zich alleen bewust dat ze mooi was en even goed als mooi. Vreemd genoeg kwam het hem dan voor alsof de rollen verwisseld waren en hij in tegendeel geen partij voor haar was. Zij scheen hem dan een meisje ver boven hem verheven, alsof ze de dochter van een baronet was, en hij een slechtbetaalde pakknecht in een warenhuis, waarvoor hij zich bij haar had uitgegeven. Dit was niet geheel bezijden de waarheid, want in werkelijkheid nam hij gedurende eenigen tijd deze betrekking waar.

Als men het leven van 'n vlijtige, doch arme groote-stadsbevolking wil bestudeeren, is het niet voldoende er onder te wonen, maar moet men zich ook geheel bij hen aanpassen en alle verdenking van een bespieder bij hen wegnemen door met hen en onder hen te werken.

Je leeft daar in een atmosfeer van wantrouwen, wordt als een indringer beschouwd, waardoor je verhinderd wordt een juisten kijk op het leven daar te krijgen. Cyprian was geen dwaas en had alvorens hij zijn intrek in de groote huurkazerne van Popham nam, zich de nederige betrekking van pakknecht in een warenhuis verzekerd. Het salaris was geen beletsel.

Claire kende hem dus als een voor een schamel loon werkende ondergeschikte, niet in staat om over trouwplannen te denken, alvorens zijn vooruitzichten wat beter werden. Aldus redeneerde hij tot zichzelf. Over haar eigen werkkring bewaarde zij een onverklaarbaar stilzwijgen.

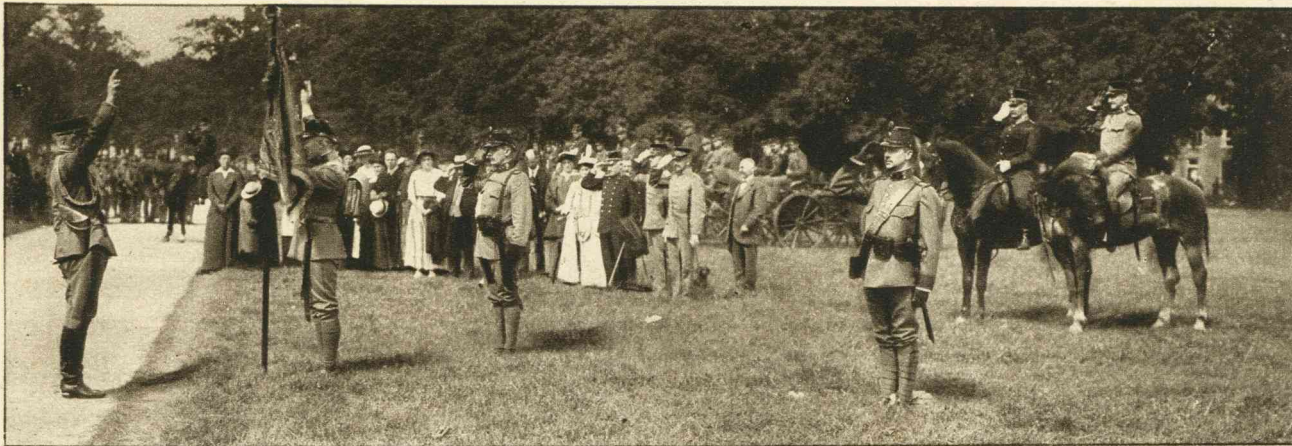
„Het hindert niet hoe ik aan den kost kom," zei ze op een avond, dat ze beiden in een bioscooptheater zaten. „Ik heb nog geen enkele

maal om jouw vertrouwen gevraagd. Je vertelde mij vrijwillig alles over je werk. Je bent niet boos, is 't wel?" ging ze voort, terwijl ze hem verlegen aanzag. „Ik zou je gaarne alles van me vertellen als ik kon."

Er waren tranen in haar oogen en ze onderdrukte een zucht. Het volgende oogenblik was ze echter weer het vroolijke meisje van altijd.

„Laat ons voor het tegenwoordige leven," zei ze, naar Cyprian meende met voorgewende luchthartigheid. „Laat ons niet aan de toekomst denken. Ik wil me van avond amuseeren, met jou. Het zal de laatste dag van een gelukkigen tijd zijn." — „De laatste dag?" vroeg Cyprian.

„Och, let toch niet op wat ik zeg," zei ze snel. „Ik praat onzin vanavond. Let op, we krijgen weer een nieuw nummer."

EEN MILITAIRE PLECHTIGHEID.

Verleden week had op het Malieveld te 's-Gravenhage de plechtige beëdiging plaats van den bij het regiment Grenadiers benoemden reserve-2e-luitenant W. J. van Duysberg, ridder der Militaire Willemsorde, bij kon. besluit van 5 Juli j. l. benoemd tot officier. Bij den Boxeropstand in China was luitenant Van Duysberg als tolk verbonden aan het Nederlandsch Gezantschap te Peking en onderscheidde hij zich bij een aanval op het Gezantschap dermate, dat hij benoemd werd tot ridder in de Militaire Willemsorde. Links op de foto de commandant van het regiment Grenadiers, luitenant-kolonel Jhr. Van Suchtelen van de Haare.

Gedurende den rit naar huis in de tram babbelde Claire voortdurend. Ze scheen in een opgewonden stemming. Cyprian had haar nog geen enkelen keer zoo gezien.

Ze bereikten het vierkante massale gebouw, waarin beiden een klein vertrekje bewoonden en stapten het balkon op, zooals zij zoo vaak deden. Beiden leunden over de balustrade en keken naar beneden in de nu uitgestorven straat. Claire was nu ook stil geworden.

Plotseling werd Cyprian de bekooring die van het meisje uitging te sterk. Wat maalde hij om het oordeel der wereld, die dwaze bekrompen wereld? Hij beminde haar, dat was voldoende. Hij trok haar naar zich toe, nam haar in de armen en kustte haar.

BUSTE JAN L. SPRINGER.

In 't gebouw der Academie van Beeldende Kunsten te 's-Gravenhage wordt o.a. ook tentoongesteld een door den Belgischen beeldhouwer Stefan de Vriendt uit klei vervaardigde buste, voorstellende den heer Jan L. Springer, den onlangs overleden directeur der Academie, die 9 jaar aan het hoofd stond dezer inrichting.

MINISTER POULLET TE UDEN.

Verleden week heeft de Belgische Minister Poulet een bezoek gebracht aan het Vluchtoord Uden. V. l. n. r.: Jhr. Mr. Ch. Ruys de Beerenbrouck, Reg. Comm. voor de vluchtelingen in Noord-Brab. en Zeeland; J. W. Sijstermans, Burgemeester Vluchtoord Uden; Z. Ex. Belgisch Min. van Kunsten en Wetenschappen, Pouillet; Jhr. Mr. Snoeck Hurgronje; overste J. R. A. Wilhelm, Reg. comm. v. h. Vluchtoord Uden; J. M. A. Zoetmulder, Civ. Ing., Bouwleider Vluchtoord Uden; Mr. Dony, Belgisch Consul te 's-Hertogenbosch; R. Standaart, chef van den bouw der verplaatsbare woningen; R. W. Verdegem, directeur der Werkverschaffing in het Vluchtoord Uden.

VEREENIGING VAN HANDELAREN IN BOUWMATERIALEN.

De Vereniging van handelaren in bouwmaterialen hield Woensdag l. l. te Haarlem haar 22e algemeene vergadering, onder leiding van den heer W. A. Lensink, die in zijn openingsrede het 10-jarig bestaan herdacht. Aanvankelijk was het het voornemen dit feit te herdenken door het organiseren van een tentoonstelling van bouwmaterialen, doch wegens de tijdsomstandigheden is dit niet gebeurd.

Zij zuchtte van geluk en een oogenblik rustte haar hoofd tegen zijn schouder. Een oogenblik slechts, toen maakte zij zich zacht uit zijn omarming los en staarde met betraande oogen in de duisternis.

„Laat me . . . laat me even denken," zei ze. „Je bemint mij, Cyprian, vanavond; doch morgen zul je mij haten. Ja, je zult mij haten," ging ze treurig voort, „je moet mij haten, want ik ben een lafaard. Maar vanavond . . . beloof me dat je mij niet zult volgen . . . beloof 't mij!"

„Ik beloof 't je!" zei Cyprian.

„Vanavond, Cyprian, heb ik je lief, heel, heel lief," ging ze voort, nam zijn hoofd tusschen haar handen en kustte hem innig op de lippen. Toen vloog ze de trappen af en was verdwenen. Den volgende avond, na volbrachte dagtaak,

wachtte Cyprian met angstig verlangen op het meisje, dat hij liefhad, — hij wachtte evenwel tevergeefs. Zij was verdwenen.

Ongeveer een jaar later, Cyprians boeiende artikelen over het leven der lagere volksklasse hadden hem een welverdienden naam bezorgd in de letterkundige kringen, gaf de uitgever van „De Planeet" een diner aan letterkundigen en schrijvers met wie hij op eenigerlei wijze in relatie stond.

Cyprian Beck behoorde ook tot de genoodigden. Zijn gelaat stond ernstig en aan zijn slapen vertoonden zich eenige grijze haren, een gevolg van zijn tevergeefs zoeken naar Claire.

„Ah, geachte vriend," zei de uitgever, terwijl hij hem de hand schudde. „Er zijn al heel wat gasten. Je ziet er verdrietig uit. Dat moet niet, hoor! De geheele wereld ligt voor je. Kom, ga mee, ik moet je in kennis brengen met een nieuwe ster in onze letterkunde, hetzelfde genre als jij! Ah, mevrouw, mag ik u voorstellen: de heer Cyprian Beck, Lady Claire Maxwell!" Cyprian keek op en zag — Claire Edwards.

„Wat een zonderlinge samenloop van omstandigheden, dat we beiden eenzelfde idee hadden en beiden elkander bedrogen," zei Lady Claire later, toen ze elkander wederkerig de noodige verklaringen gegeven hadden. „Wat zou ik hebben moeten doen als je je aanzoek niet herhaald had? Ik zou mij uit de wereld hebben teruggetrokken, want ik had je nimmer meer onder de oogen durven komen, nadat ik je vroeger zoo slecht behandeld had. Het was onvoorzichtig een dochter van het volk te worden en ik heb er voor geboet. Want, geloof me, ik heb je steeds liefgehad. Ik was echter te laf en durfde niet te trouwen met een pakknecht uit een warenhuis. Nochtans, ik ben al dien tijd diep ongelukkig geweest, omdat ik daartoe toen den moed gemist had. Doch nu is alles goed!"

En ze kustte hem voor de tweede maal.

EEN VLAAMSCHE BETOOGING.

Verleden week Zondagmiddag hield een groot aantal Vlamingen een betooging in het Bosch van Bredius in het Gooi, ter herdenking van den Gulden Sporendag in 1302. Honderden Vlamingen en Nederlanders hadden aan den oproep van de redactie van de „Vlaamsche Stem", die dezen „Vlaamschen" dag had georganiseerd, gevolg gegeven. Coers' Zangkoor uit Utrecht luisterde de bijeenkomst, die schitterend geslaagd mag heeten, op. (foto D. v. Kreveld.)